

آزمون ۱۵ از ۱۵

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجهش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجهش دوازدهم - جامع نوبت چهارم
(۱۴۰۰/۰۳/۳۱)**

ادبیات و علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

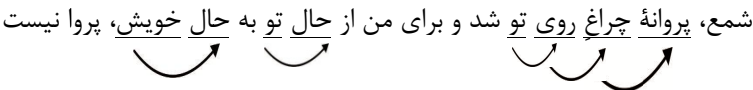
مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجهش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون های آزمایشی سنجهش @sanjesheducationgroup

فارسی

۱. گزینه ۲ درست است.
«گاه» در چاشتگاه بیانگر زمان است نه مکان. «مَمِد» به معنی مددکننده است نه امتداددهنده. «تمکن» و سیادت اسم هستند نه صفت.
۲. گزینه ۱ درست است.
واژه «طاق» در بیت گزینه ۱، به معنای فرد، و مقابلِ جُفت (زوج) است. (هنگام ریختن مهرها در بازی تخته نرد یا جفت می‌آید یا طاق)
۳. گزینه ۴ درست است.
معنای طرفه (شگفت‌آور، عجیب) و وَقَب (هر فرورفتگی در اندام نظیر گودی چشم) اشتباه آمده‌است.
۴. گزینه ۱ درست است.
املا و رسم‌الخط تلخیص (نیرنگ و پوشاندن حقیقت)، ضیا (روشنایی) و «حب‌الوطن» اشتباه آمده‌است.
۵. گزینه ۳ درست است.
املاي سد سکندر (اسکندر)، مایه آب حیات، فِراقت (فراق و دوری تو) نادرست آمده‌است.
۶. گزینه ۴ درست است.
شکل صحیح املاي واژه‌ها: ۱- مهجور / ۲- محتاطانه / ۳- انحنا
۷. گزینه ۲ درست است.
«بهارستان» از آثار منشور عبدالرحمان جامی است به تقلید از گلستان سعدی. (روضه خُلد از مجد خوافی است، آن هم به تقلید از گلستان و با نثر مسجع). «تحفة الاحرار» در قالب مثنوی از جامی است. تنها اثر منشورِ برجامانده از عطار نیشابوری «تذکرة الاولیا» است.
منطق‌الطیر، الهی‌نامه و اسرارنامه از آثار منظوم عطار هستند.
«فی حقیقة العشق» اثری منشور و عرفانی از سهروردی است.
۸. گزینه ۲ درست است.
گزینه ۱: تشنه‌جان + ان (جمع) ← تشنه‌جانان (تشنه‌جان‌ها، افراد بسیار تشنه)
گزینه ۲: ارز (بن مضارع) + ان (فاعلی) ← ارزان
گزینه ۳: خاور (شرق) + ان (مکان) ← خاوران
گزینه ۴: «ان» در «روزان» و «شبان» نشانه جمع است (روزها و شب‌ها)
۹. گزینه ۱ درست است.
باید به خوانش و معنای بیت توجه بسیار شود:
شمع، پروانه چراغِ روی تو شد و برای من از حال تو به حال خویش، پروا نیست

۱۰. گزینه ۳ درست است.
کی دهد آن گنج به من؟ = آن گنج را به من نمی‌دهد
کی کشدم بحر عطا؟ = بحر عطا مرا [به سوی خود] نمی‌کشد
۱۱. گزینه ۲ درست است.
جمله پیرو (وابسته) جمله هسته (پایه)
اگر امروز مانند زهاد حلقه توبه را بزنم / فردا خازن می‌کده بر من در را باز نمی‌کند (نمی‌گرداند)
مفعول متمم مفعول

۱۲. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: «دربرداشتن» به معنی «شامل شدن» فعل مرکب است اما در این جا چنین معنایی نمی دهد و «بر» متمم فعل است: در بر داری ← در یرت داری (در آغوش یا بر پیکرت داری)
متمم متمم
گزینه ۲: رخت خود را از باغ به راغی کشید.
مفعول

توجه: هر کنایه ای لزوماً فعل مرکب نمی سازد.

گزینه ۳: «افسرده» در معنای منجمد و خاموش آمده؛ بنابراین «شعله» انسان پنداشته نشده است و تشخیص در کار نیست.
گزینه ۴: از معانی قدیم «قوس» کمان بوده است که در اینجا همین کاربرد را دارد.
توضیح: تمامی این توضیحات مربوط به بررسی متون در حوزه و قلمرو زبان است به جز آرایه تشخیص که به قلمرو ادبی مربوط می شود.

۱۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: کل جمله در مصراع دوم متناقض نما است.
گزینه ۲: متناقض نما ندارد. (خاموشی به معنای سکوت است).
گزینه ۳: پنهان پیداهای، ترکیب اضافی است و متناقض نما نیز هست.
گزینه ۴: متناقض نما ندارد.

۱۴. گزینه ۲ درست است.

«چمن» مجاز از باغ و گلستان است. این چمن (این گلستان) استعاره از شعر و ادب پارسی است. تناسب میان «بلبل، خوش الحان، چمن» برقرار است.

۱۵. گزینه ۳ درست است.

بیت آ: «عزیزان» به معنی دوستان آمده است اما اصطلاح «عزیز مصر» (از مناصب حکومتی در زمان فرعون های مصر) به دلیل حضور «یوسف» در بیت، به ذهن خطور می کند.
بیت ب: «نقد وقت» اضافه تشبیهی است (وقت به پول و سرمایه مانند شده است).
بیت ت: «بوی نوازش» حس آمیزی است زیرا «نوازش» بوییدنی نیست.
بیت ج: «گرفتن دست» کنایه از یاری رساندن است. «سبز شدن» کنایه از رویش گیاهان است. («تلخ» مربوط به حس چشایی است و «اشک» چشیدنی است، پس حس آمیزی در کار نیست).
بیت د: بازی کردن «بیت» تشخیص زیبایی است و در قالب استعاره نوع ۲ بیان شده است.

۱۶. گزینه ۱ درست است.

بیت آ: گشودن دری که پس از گشودنش هرگز بسته نشده، واقعیت دارد و توصیفی است از لطف همیشگی خداوند به انسان ها از همان آغاز آفرینش، بنابراین متناقض نیست.
ب) «کام» نخست به معنای «دهان» آمده و سپس به معنای «خواسته و آرزو».
ت) «تاب» هم در معنای «پیچ و تاب» پذیرفته است هم «تاب و تحمل»
ج) دیدن پشت پا (روی پا) نشانه سر به زیر افکندن است که کنایه ای آشکار است از شرمساری.
س) خداوند "آشکار صنعت" است یعنی آفریده هایش آشکار است، اما خود پنهان است و به چشم نمی آید که امری واقعی است و پارادوکس نیست.
ش) شاعر می گوید، نیاز نیست که از کنج خانه به چمن (باغ و گلستان) برویم و هیچ تشخیصی وجود ندارد.
د) "هوا" ایهام تناسب دارد.
ر) "دست" در "هر دستی" مجاز از انسان است.

۱۷. گزینه ۴ درست است.

عطار در بیت گزینه ۴، از پدیدار شدن اسرار بر سالک سخن می گوید و به بیان «وادی معرفت» می پردازد. وادی معرفت سومین

مرحله از مراحل سلوک در عرفان و تصوف از نگاه عطار است.
وادی طلب اولین مرحله از مراحل سلوک عرفانی است که در آن، سالک سختی‌های دل‌کنند از دنیای مادی را بر خود هموار می‌کند:

چون فروآیی به وادی طلب پیش‌آید هر زمانی صد تعب
وادی استغنا، چهارمین مرحله از مراحل سلوک عرفانی است که در آن به بی‌نیازی سالک از هر چیزی جز خداوند پرداخته می‌شود و همه چیز بی‌قدر و ناچیز توصیف می‌شود:
هفت جنت نیز این جا مرده‌ای‌ست / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای‌ست
وادی حیرت، ششمین مرحله از مراحل سلوک عرفانی است و آن حالتی است که سالک نسبت به همه چیز دچار شک و سرگردانی می‌شود:

گم شدم در بحر حیرت ناگهان / زین همه سرگشتگی بازم رهان

۱۸. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت اول گزینه ۳، این است که خداوند به چیزهای بی‌ارزش در نگاه ما، ارزش و اعتبار غیرقابل‌تصور می‌بخشد اما مفهوم بیت دوم این گزینه چیز دیگری است و به فراق و وصال در عشق اشاره دارد.
در گزینه ۱ مفهوم هر دو بیت، اعتبار بخشیدن و ارزش دادن به عناصر معمولی است.
مفهوم دو بیت در گزینه‌های ۲ و ۴: تُعْزُ من تشاء و تذللُ من تشاء

۱۹. گزینه ۲ درست است.

(مفهوم این گزینه تحمل کردن ستم قدرتمندان است به این امید که روزی برسد که از آنها قوی‌تر شویم و انتقام بگیریم.)
مفهوم بیت صورت پرسش و گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴: ستم و زور روا نداشتن بر زیردستان در هنگام توانایی

۲۰. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت گزینه ۳، تسلیم بودن در برابر خواست خدا است و این‌که همه چیز از جانب خدا است.
مفهوم بیت گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴: بلندهمتی و مناعت طبع داشتن با وجود فقر و تهیدستی

۲۱. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت گزینه ۳: مانند بیت صورت پرسش نکوهش عزلت و در یک گوشه نشستن است.
مفهوم ابیات گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ توصیه به عزلت و ستایش گوشه‌گیری است.

۲۲. گزینه ۴ درست است.

معنی گزینه ۴: آنچه را لازمه و وظیفه ریاست است، به انجام رسانیدن.

۲۳. گزینه ۴ درست است.

فسفر درخشان است و درخشش و شوق را به چشمان بیننده هدیه می‌کند، اما بابت این بخشش و درخشش از وجود خود مایه می‌گذارد و آرام آرام از جرمش کاسته می‌شود، همانند «شمع» در گزینه چهارم.
در گزینه سوم «گشتن آب در چشم» کنایه از گریستن و تحت تأثیر واقع شدن است.

۲۴. گزینه ۱ درست است.

پیام فرخی یزدی در بیت صورت سؤال، توجه به نظر و رأی مردم است، اما در بیت گزینه ۱، شاعر (اقبال لاهوری) توجه به نظر جمهور (عموم مردم) را باز کردنِ رِسمان از گردن دیو می‌داند و آن را نکوهش می‌کند.

۲۵. گزینه ۱ درست است.

نوع بیان: ۱- جد ۲- طنز (ص ۲۱ کتاب فارسی ۳)

بیت‌های ۲، ۳ و ۴ بیانی جدی و خالی از طنز دارند اما در بیت گزینه ۱، چند مورد طنز رخ داده است: ۱- این که فقیه مدرسه مست بوده است! ۲- در حال مستی فتوا داده است! ۳- چون مست بوده، فتوای درست و به‌حقّی داده است! (این که خوردن مال حرام بدتر است تا خوردن خمر و شراب)

عربی، زبان قرآن

۲۶. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) بخشش خدا - بوده است (۳) فضل خدا سؤال کردند - همه چیزها - بود
(۴) در باره بخشش خدا - می پرسند - بگو

۲۷. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) آثار - در - نوشته شد (۲) در یک کتاب جهانی - فرهنگ ایرانی
(۳) در کتاب جهانگردی - جاهایی که - دارند

۲۸. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) همه گناهان توبه - همانا (۳) تمام معاصی - خلق و خوی - بنده (۴) توبه - اخلاق - دیگر گناهان

۲۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) در فرصت - شخص - در مشکلات (۲) فرصت ها - سختی ها (۴) شخص - مشکلات - فرد - فرصت ها

۳۰. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) لا و إلا (حصر) ترجمه نشده است - آن را (۲) کار - موفق باشید - آنها را در ترجمه نیامده
(۳) خواسته شما این باشد که - کار

۳۱. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) در آنجا - داشت در دریا شنا می کرد که - موجی (۳) آنجا - بود - رفقا - عجله نکردند
(۴) موجی - می خواست او را غرق کند - عجله نکردند که او را

۳۲. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) جنسش (۳) کالا (۴) دوستان - دو دل شده اند

۳۳. گزینه ۳ درست است.

دریاها (المحیط: اقیانوس) / وجود دارد (يُوجَد: یافت می شود)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) کوچک ترین پرنده ای است (۲) سریع است چگونه که (۴) بالش - هشت

۳۵. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۱) يتَغَذَّى بعضهم - يُحَقِّق (۲) موجودات - يُحَقِّق - في الطَّيِّبَةِ (۴) بأَكُل - لِيُتَحَقَّق - في الطَّيِّبَةِ

ترجمه درک مطلب

کودها موادی هستند که برای کمک به رشد گیاهان به خاک افزوده می شوند و کشاورزان و باغداران انواع متعددی از آن را برای تولید محصولاتی زیاد یا گلهایی با کیفیت یا سبزیجاتی فراوان در کشتزارها یا باغچه های خانگی به کار می برند. کودها همواره در کنار آب و اشعه خورشید حاوی تغذیه کننده های اساسی برای رشد گیاه هستند و بر دو نوعند: کود حیوانی یا طبیعی

که از پسماند و فضولات موجودات زنده تشکیل می‌شود و کود شیمیایی تشکیل شده از مواد معدنی تولید شده در کارخانه‌ها. بسیاری از کشاورزان بر افزودن کود طبیعی تکیه دارند با آنکه گران‌تر است اما سالم بودن مواد غذایی را تضمین می‌کند، و از کود شیمیایی تا حدی اجتناب می‌کنند زیرا زیاده روی در مصرف آن با وجود اهمیت زیادش باعث ضررهایی در درختان میوه می‌شود مانند سوختن ساقه و خشک شدن آن، افزایش شوری خاک و عدم صلاحیت آن برای کشاورزی یا شسته شدن مواد شیمیایی به وسیله آب باران. چنانچه کود نیتروژنی ممکن است به مسموم شدن ریشه‌های آن و مرگش و یا ورود و پخش محلول آن در اعماق خاک و رسیدنش به آب‌های زیرزمینی و آلودگی آب‌های چاه‌ها و تأثیر بر سلامتی انسان و چهارپایان منجر شود.

۳۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) کودها گاهی مواد غذایی لازم برای رشد گیاهان را در بردارند!
- (۲) ضررهای کودهای شیمیایی به چند برابر ضررهای کودهای طبیعی می‌رسد!
- (۳) کودها از مهمترین نیازهای اساسی در کشاورزی امروزی به شمار می‌روند!
- (۴) طعم میوه‌ها و شکل و اندازه‌شان به دلیل اضافه شدن کودها به آنها، بهتر و لذیذتر شده است!

۳۷. گزینه ۲ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) کودها در کنار تولید طبیعی، به خاطر مصرف زیادشان در کشاورزی در کارخانه‌ها نیز تولید می‌شوند!
- (۲) کود ارگانیک گران است زیرا از مواد معدنی صنعتی که ضرر ندارد ساخته می‌شود!
- (۳) کشاورزان ناگزیر از مصرف کود شیمیایی برای تولید محصولات بیشتر و قوی‌تر و فراوان‌تر هستند!
- (۴) قطعاً گیاه در رشدش نیاز به آب و خورشید دارد در حالی که از مواد معدنی موجود در خاک استفاده می‌کند!

۳۸. گزینه ۴ درست است.

سؤال: از ضررهای زیاده‌روی در مصرف کود شیمیایی

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) نابودی خاک و تخریب آن و خشک شدن درختان است!
- (۲) ایجاد خطر برای سلامتی محیط زیست!
- (۳) راه یافتن مواد حل شده در آب‌ها به سوی عمق!
- (۴) تغذیه شدن خاک با مقدار مناسب نیتروژن!

۳۹. گزینه ۱ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هیچ کس محصولات کشاورزی طبیعی را نمی‌خرد مگر کسی که به سلامتی‌اش پایبند است!
- (۲) کشاورزان با استفاده کردن از کودهای طبیعی، به سلامتی مصرف‌کنندگان اهمیت می‌دهند!
- (۳) هیچ کشتی موفق و نتیجه‌دار نیست مگر آنکه به نوعی از کودها و تغذیه‌کننده‌ها نیاز داشته باشد!
- (۴) زیادی نمک همچون نیتروژن بر کیفیت سبزیجات و میوه‌ها تأثیری منفی دارد!

۴۰. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) تفعل (۳) للغائبة (۴) مجهول

۴۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

- (۲) لازم (۳) فاعله محذوف (۴) فاعله «الکیمیاوی»

۴۲. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) خبر (۲) جمع التَّكْسِير و مفردة «كثير» (۴) مفعول

۴۳. گزینه ۱ درست است.

«خُصِّصَ»: باید به صورت معلوم (خُصِّصَ) بیاید زیرا «المدير» فاعل و «ثلاث» مفعول آن است / «الفائزين» جمع مذکر سالم است و حرف (ن) در آخرش باید مفتوح باشد (الفائِزِینَ)!

۴۴. گزینه ۴ درست است.

(۴) الطَّمْر: لباس کهنه / توضیح سؤال برای کلمه (الْقُرْص: گرده نان) است!

۴۵. گزینه ۴ درست است.

الإجتنا = الإبتعاد

گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) أَحْبَبْتِي ≠ عُدَاتِي (۲) لَكَ ≠ عَلَيْكَ! (۳) عَشِيَةٌ ≠ غَدَاةٌ

۴۶. گزینه ۲ درست است.

أَتَمَّنِي: آرزو دارم، فعل مضارع متکلم وحده از ریشه (م ن ی) در باب تفعل است (تَمَّنَى، يَتَمَّنَى، تَمَّنَى)

(۱) تتفجر: از ریشه (ف ج ر) و از باب إنفعال است.

(۳) ينكسر: از ریشه (ك س ر) و از باب إنفعال است.

(۴) ينقطع: از ریشه (ق ط ع) و از باب إنفعال است.

۴۷. گزینه ۳ درست است.

(۳) سبعة في اثْنَيْنِ يُساوي ثمانية عشر! $7 \times 2 = 14$ / ثمانية عشر = ۱۸

گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) $80 - 20 = 60$ (۲) $200 \div 4 = 50$ (۴) $34 + 65 = 99$

۴۸. گزینه ۲ درست است.

(۲) نَفَعَتْ + ن + ي: سود برسانی به من (نون: وقایه) / خیر من: اسم تفضیل

گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) أدخلني: نون وقایه / خیر: مصدر (۳) خیر: اسم تفضیل / تستعيني: نون جزء ریشه فعل.

(۴) تعيني: نون جزء ریشه فعل / خیر: اسم تفضیل

۴۹. گزینه ۴ درست است.

واو در این عبارت بخاطر وجود ضمیر «هي» حالیه، و هیئت و حالت فاعل فعل «تهجم» را بیان می‌کند! در الباقی گزینه‌ها واو عطف است.

۵۰. گزینه ۲ درست است.

یأساً: مفعول مطلق تأکیدی برای تأکید فعل آمده است.

گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) مشاركة: مفعول مطلق نوعی / الفائزين: مضاف الیه

(۳) إن: حرف مشبّه بالفعل و تأکیدش روی کلّ جمله است.

(۴) علماً: مفعول مطلق نوعی است چون جمله «يساعده»؛ صفت برای آن است.

دین و زندگی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

سال دهم - برای انسان نیز مانند سایر موجودات قطعاً هدفی از آفرینش وجود داشته و گام نهادن او در این دنیا فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است. از این رو حضرت علی (ع) هرگاه مردم را موعظه می کردند، معمولاً سخن خود را با این عبارات آغاز می کردند، «ای مردم هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود وانگذاشته اند تا به کارهای لغو و بی ارزش بپردازد.»

۵۲. گزینه ۳ درست است.

سال دهم - ص ۲۳
شیطان در روز قیامت که فرصتی برای توبه باقی نمانده است به اهل جهنم می گوید: «خداوند به شما وعده حق داد اما من به شما وعده ای دادم و خلاف آن عمل کردم البته من بر شما تسلطی نداشتم فقط شما را به گناه دعوت کردم.»

۵۳. گزینه ۲ درست است.

سال دهم - ص ۱۵۳-۱۳۵
پوشش مناسب از نشانه های عفاف است. قرآن می فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده اید روزه بر شما مقرر شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود، باشد که تقوا پیشه کنید.»

۵۴. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۳۳ و ۷
- اگر کسی هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود عمر خود را از دست داده است (عدم شناخت هدف زندگی) - ﴿ان الخاسرين الذين خسروا انفسهم﴾
- قرآن می فرماید: «و هر کسی که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.» - ﴿و هو في الآخرة من الخاسرين﴾

۵۵. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۵۷
- ﴿ان الارض يرثها عبادي الصالحون﴾ - زمین را بندگان شایسته من به ارث می برند.
- ﴿و نريد ان نمن على الذين استضعفوا في الارض و نجعلهم ائمة و نجعلهم الوارثين﴾ - مستضعفین
- ﴿وعدالله والذين آمنوا منكم و عملوا الصالحات ...﴾ (مؤمنین صالح) خداوند یکی از وعده هایی را که به مؤمنین صالح داده است این است که بیم و ترسشان را به امنیت تبدیل می کند.

۵۶. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم - ص ۵۵ و ۴۶
- دستیابی مردم به معارف قرآنی ← مرجعیت دینی یا علمی
- نیازهایی که پیامبران به خاطر آنها فرستاده شده اند ← برنامه زندگی و هدایت انسان هاست.

۵۷. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۴۳ و ۱۰
- خداوند در آیه ﴿الم اعهد اليكم يا بني آدم﴾ عهدی که با انسان بسته است این است که ﴿لا تعبدوا الشيطان﴾ (شیطان را عبادت نکنید)
- و اینکه موجودات دائماً با زبان حال به پیشگاه خدا عرض نیاز می کنند با آیه ﴿يسأله من في السماوات الارض﴾ تطابق دارد.
(هر آنچه در آسمان ها و زمین است پیوسته از او درخواست می کنند).

۵۸. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم - ص ۸۳

این بیت نشان می‌دهد که انسان با قدرت اختیار خود می‌تواند راه کمال را طی کند و به قله‌های سعادت برسد.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم ص ۹۸ و ۹۷

خداوند کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می‌شود و بسیار توبه می‌کند را دوست دارد زیرا می‌بیند که چنین فردی با اینکه در دام گناه افتاده اما قلبش نزد اوست و به سرعت از عمل خود پشیمان می‌شود.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۲۷-۱۱۴-۱۱۳

- ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر ← زمینه ورود جعل و تحریف به احادیث پیامبر
- تربیت شخصیت‌های اسلامی ← گسترش اندیشه‌های اسلام راستین در میان مسلمانان

۶۱. گزینه ۴ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۱۷-۱۱۶

حضرت علی (ع) می‌فرماید: ﴿یا معشر التجار الفقه ثم المتجر﴾
شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام می‌باشد.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۱۲۷-۱۲۴

منظور از مردودیت عمل به دلخواه خود یعنی اطاعت از خدا و پیامبر و صاحبان امر است که آیه اطاعت این موضوع را می‌رساند. اولین آیاتی که بر پیامبر اکرم نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، دانش و آموختن بود.

۶۳. گزینه ۱ درست است.

سال دهم - ص ۳۰

بیت «جان بلندی داشت تن پستی خاک ...» بیانگر این است که بعد حقیقی وجود ما که همان روح است ثابت می‌باشد اما بعد جسمانی ما تحول و تغییر می‌یابد.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

سال دهم - ص ۱۱۱ و ۱۱۰

علت اختصاص توکل به خدا این است که اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد آیا آنان دورکننده گزند او هستند، ﴿ان ارادنی الله بضر﴾ - بی‌توجهی به ابزار و اسباب در راهیابی به نیازها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.

۶۵. گزینه ۴ درست است.

سال دهم - ص ۱۲۱

انبیاء و اولیای الهی و مجاهدان راه حق و آنان که در مسیر بندگی خدا حرکت کردند دوستان خداوند هستند و برترین این دوستان رسول خدا و اهل بیت ایشان می‌باشند که با تمام وجود به خدا عشق ورزیدند و زندگی خود را در اطاعت کامل خداوند سپری کردند. این موضوع درباره دوستی با دوستان خدا هست.

۶۶. گزینه ۲ درست است.

سال یازدهم - ص ۸۷ و ۷۱

حدیث ثقلین که پیامبر می‌فرماید: «من در میان شما دو چیز گران بها می‌گذارم کتاب خدا و عترتم اهل بیت را اگر به این دو تمسک جوید هرگز گمراه نمی‌شوید و این دو هیچ گاه از هم جدا نمی‌شوند» (منظور مردودیت دیدگاه کفایت قرآن برای هدایت بشر را نشان می‌دهد) و خداوند می‌فرماید: «از اینکه مشرکان ایمان نمی‌آورند شاید که جانت را از شدت اندوه از دست بدهی.»

۶۷. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم ص ۱۰۲

حضرت علی (ع) به آن فردی که دربارهٔ عملکرد طلحه و زبیر دچار شبهه شده بود، فرمودند: «کار را واژگون کرده‌ای می‌خواهی حق و باطل را به وسیلهٔ شخصیت‌ها بشناسی در حالی که شخصیت‌ها هستند که باید با مقیاس حق سنجیده شوند ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی و نیز ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را شناسایی کنی.»

۶۸. گزینه ۳ درست است.

سال دوازدهم - ص ۳۳-۲۰-۱۹

بازتاب و ثمرهٔ توحید در ولایت توحید در ربوبیت است که با آیهٔ ﴿قُلْ اغِیْرَ اللّٰهِ اِیُّی رِبِّیْ وَ هُوَ رَبُّ کُلِّ شَیْءٍ﴾ مطابقت دارد و حضرت علی (ع) دربارهٔ توحید عملی، بعد فردی می‌فرمایند: «تقوای الهی پیشه کنید هم در مورد بندگان خدا هم در مورد شهرها و آبادی‌ها چرا که شما در برابر همهٔ اینها حتی سرزمین‌ها و چهارپایان مسئولید خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.»

۶۹. گزینه ۲ درست است.

سال دوازدهم - ص ۶۰-۵۷

موارد (ب و د) صحیح است. (ب) یعنی اراده انسان توسط خداوند تعیین شده و چون ویژگی ذاتی اوست توسط انسان قابل تغییر نیست.

(د) مشیت الهی و یا قانونمندی جهان زمینه‌ساز شکوفایی اختیار است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

سال دوازدهم - ص ۷۳-۶۸

رحمت و اسعۀ الهی شامل حال همه افراد جامعه اعم از نیکوکار و بدکار می‌شود (سنت امداد الهی) در سنت توفیق الهی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارد و در این راه سعی و تلاش می‌کند چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

سال دهم - ص ۷۴

با برپا شدن دادگاه عدل الهی تمام اعمال افکار و نیت در ترازوی عدل الهی سنجیده می‌شود و اگر عملی حتی به اندازهٔ ذره‌ای ناچیز باشد به حساب آن رسیدگی خواهد شد. پس از این واقعه مرحله دادن نامهٔ اعمال است.

۷۲. گزینه ۲ درست است.

سال دهم - ص ۸۸-۸۴

خداوند در سوره آل عمران می‌فرماید: «شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است» - و از آیهٔ ﴿اِنَّ الَّذِیْنَ یَاکُلُوْنَ اَمْوَالَ ...﴾ مفهوم تجسم صورت حقیقی اعمال دریافت می‌شود.

۷۳. گزینه ۳ درست است.

سال دهم - ص ۵۴ و ۴۱

یکی از آثار اعتقاد به معاد این است که ترس از مرگ ندارند و همواره آمادهٔ فداکاری در راه خداوند هستند و به همین دلیل دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا برایشان آسان‌تر می‌شود.

۷۴. گزینه ۱ درست است.

سال یازدهم - ص ۱۹-۱۸

دوری از شرک ← عرصه ایمان

دوری از رذائل اخلاقی ← عرصه عمل

عادلانه بودن نظام هستی ← عرصه ایمان

۷۵. گزینه ۴ درست است.

سال یازدهم - ص ۲۲۷ و ۲۰۹

مفهوم آیه «وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ...» این است که زن و مرد دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و رشد و بالندگی او را پایداری وجود خود می‌یابند - و اولین سؤالی که در زمینه ازدواج به ذهن جوان خطور می‌کند این است که با وجود مشکلات اقتصادی فراوان چگونه می‌تواند ازدواج کند؟

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

نرمی و زبری را به وسیله «حواس» درک و دریافت می‌کنیم.

۵۲. گزینه ۳ درست است.

هنگامی که خفاش به طور عادی پرواز می‌کند، «دو پرده گوش» او در جهت «جلو» متوجه هستند و این بیانگر «شگفتی‌های آفرینش» است.

۵۳. گزینه ۲ درست است.

«نظریه فرضیه تکامل» با پیدایش فرضیه داروین چند صباحی در کشورهای اروپایی قوت گرفت و دستاوردهای علمی در قرن حاضر نقاط ضعف آن را آشکار ساخت.

۵۴. گزینه ۲ درست است.

مَثَل «شخص تشنه‌ای که به دنبال آب می‌گردد به دنبالش می‌رود اما سراب بودنش را در می‌یابد.» بیانگر «گریز از محدودیت» است.

۵۵. گزینه ۱ درست است.

یأس از رحمت خدا از خصوصیات کسانی است که «نسبت به خداوند کفر می‌ورزند».

۵۶. گزینه ۱ درست است.

اگر در جامعه‌ای، بی‌بند و باری و هوسرانی در بین نسل جوان شیوع پیدا کند آن جامعه از «رشد و تکامل» باز می‌ماند.

۵۷. گزینه ۳ درست است.

علت اینکه هر کس از ناحیه دیگران و خود، آزارهایی را مستقیم و غیر مستقیم تحمل می‌کند، آن «خودخواهی» است.

۵۸. گزینه ۴ درست است.

غریزه‌ای که سرتاسر وجود انسان را در بر گرفته باشد «خودخواهی» نامیده می‌شود و بیانگر «ایمان به خدا و روز بازپسین» و یکی از راه‌های مبارزه با خودخواهی است.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

اگر «خدا را همچون یک حالت از حالت‌ها بپنداریم» تصویری باطل و نادرست از خداوند خواهد بود.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

مقدم داشتن امیال بر حقیقت سبب «گم کردن راه» می‌شود.

۶۱. گزینه ۴ درست است.

بر سر راه انسان‌ها «بت‌های بی‌نام و نشان» است که توجه وی را به سوی خود جلب و او را از رسیدن به خداپرستی واقعی باز می‌دارند.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

بیت «تا بدانجا رسید دانش من / که بدانم همی که نادانم» با بیت «ما که باشیم ای تو ما را جانِ جان / تا که ما باشیم با تو در میان» ارتباط مفهومی و موضوعی دارد.

۶۳. گزینه ۱ درست است.
عبارت «کسانی که ظاهراً اهل ایمانند اما آثار آن در اعمالشان پیدا نیست»، مؤید این است که گروهی برای فریب دیگران تظاهر به ایمان می‌کنند.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
انسان در فعالیت‌های «تدبیری خویش» همواره یک طرح و نقشه را در مرحله عمل پیاده می‌کند.
۶۵. گزینه ۴ درست است.
درک کامل معنای وجود انسان در گرو «شناسایی جهان» است.
۶۶. گزینه ۲ درست است.
برای تربیت بذر کمالات و ارزش‌های وجودی، انسان به مراقبت «تعالیم انبیاء» نیازمند است.
۶۷. گزینه ۱ درست است.
نظام خاص جهان طبیعت که همهٔ امور آن «محدود» و «موقت» است و تحصیل هیچ هدفی در این نظام خالی از «رنج» و «زحمت» نیست.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
در رأس متفکران و بزرگان «انبیاء و رسولان الهی» همواره این نکته را به انسان غافل از معنویات یادآوری کرده‌اند که حقایق بسیار با عظمتی در حیات بشری وجود دارد.
۶۹. گزینه ۲ درست است.
انسان با «اختیار و انتخاب» می‌تواند بر سرنوشت خود، جامعه و تاریخ مؤثر واقع شود.
۷۰. گزینه ۱ درست است.
هر چه انسان در جهت افزایش آگاهی‌های خود گام برمی‌دارد، مستقیماً در افزایش «ایمان و معرفت قلبی» وجودی انسان مؤثر می‌افتد.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
ایمان واقعی به رستاخیز، انسان‌هایی «مقاوم و پایدار» می‌سازد و بر عیش کودکانهٔ «دنیاپرستان» لبخند تمسخر می‌زنند.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
همهٔ تغییراتی که در عالم بعد از مرگ در پروندهٔ شخص داده می‌شود در واقع میوه‌های درختی است که در زمان حیاتش کاشته است.
۷۳. گزینه ۳ درست است.
انبیاء ما را از افسردگی و خرابی همهٔ جانبهٔ جهان با «حیات نوین در جهان دیگر» آگاه ساخته‌اند.
۷۴. گزینه ۱ درست است.
عملی که «به خاطر خدا و به قصد اطاعت و نزدیکی به او انجام پذیرد» به عالم بالا عروج می‌کند.
۷۵. گزینه ۴ درست است.
بیت «لذت هستی نمودی نیست را / عاشق خود کرده بودی نیست را» با «فلسفهٔ حیات و هدف والای خلقت» ارتباط مفهومی دارد.

انگلیسی

۷۶. گزینه ۳ درست است.
بکارگیری ضمیر موصولی which به معنای «که» جمله را به لحاظ معنایی ناقص می‌کند (رد گزینهٔ ۱). استفاده از حرف ربط SO به معنای «بنابراین» نیز جمله را به لحاظ معنایی ناقص می‌کند (رد گزینهٔ ۴) فعل put نیاز به یک مفعول در قالب ضمیر موصولی it دارد (رد گزینهٔ ۲).

۷۷. گزینه ۲ درست است.

دقت کنید که در این جمله like به معنای «مانند» یک حرف اضافه محسوب می‌شود و بعد از آن فعل به صورت ing دار به کار می‌رود (رد گزینه‌های ۱ و ۴). با توجه به معنای جمله، نیاز به صفت کمی a few به معنای «کم ولی کافی» داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). همچنین، برای توصیف اسم issues به معنای «موضوعات» باید از صفت فاعلی boring به معنای «کسل کننده» استفاده کنیم نه صفت مفعولی bored به معنای «کسل» (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

۷۸. گزینه ۱ درست است.

به طور کلی استفاده از حرف ربط and و ضمیر موصولی that در جای خالی باعث می‌شود که از نظر معنایی جمله‌ای ناقص و ناتمام داشته باشیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). صفت hard اگر قرار باشد به عنوان قید حالت بعد از فعل بیاید، هرگز نباید بگیرد (رد گزینه ۲). دقت کنید که در انتهای جمله یک tag مثبت داریم، پس باید در جای خالی یک کلمه منفی ساز مانند hardly به معنای «به ندرت» استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

۷۹. گزینه ۱ درست است.

دقت کنید که فعل hurt بدون S سوم شخص به کار رفته است، پس زمان جمله قطعاً حال ساده نیست. لازم به ذکر است شکل گذشته فعل hurt بدون هیچ تغییری خودش است. پس چون در قسمت شرط از زمان گذشته ساده استفاده شده است، باید از would در قسمت نتیجه استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). نقش mechanic برای فعل provide به معنای «فراهم کردن» مفعولی است، در نتیجه باید از ساختار مجهول استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). حرف اضافه مناسب برای فعل provide مشخصاً with می‌باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

۸۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: «من شنیدم که تو در آن تصادف بسیار وحشتناک حضور داشتی. فکر می‌کنم باید خودت را خوش شانس به حساب بیاوری که جان سالم به در بردی.»

(۱) ادعا کردن	(۲) تأسیس کردن
(۳) رنج بردن	(۴) به حساب آوردن، شمردن
- به ترکیب واژگانی count yourself lucky به معنای «خود را خوش شانس به حساب آوردن» دقت کنید.

۸۱. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: «همانطور که پیش‌بینی می‌شد، تحقیق نشان می‌دهد که همکاری بین معلمان و اولیا می‌تواند کمک زیادی به بهبود آموزش یک دانش‌آموز کند.»

(۱) قدردانی	(۲) الهام	(۳) تولید، نسل	(۴) همکاری

۸۲. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: «مشکل در ابراز نظرات به یک زبان دیگر در میان دانش‌آموزان مبتدی رایج است و این مشکل مختص کسانی نیست که انگلیسی یاد می‌گیرند.»

(۱) لازم، ضروری	(۲) شبیه	(۳) مختص، منحصر به فرد	(۴) محبوب

۸۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: «علی رغم این حقیقت که فرد چینی جوان به تازگی به محل نقل مکان کرده است، با افراد بسیاری آشنا شده است.»

(۱) مطمئن	(۲) ویژه، خاص	(۳) موجود، در دسترس	(۴) آشنا

به ترکیب واژگانی be on familiar terms with somebody به معنای «آشنا بودن با کسی» دقت کنید.

۸۴. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: «راستش را بخواهی، من هر وقت آن اشتباهی که جان در مقابل معلم کرد را به یاد می‌آورم زیر خنده می‌زنم.»

(۱) سر در آوردن از چیزی، فهمیدن	(۲) منفجر شدن
(۳) ساطع کردن، بیرون دادن	(۴) مخفف چیزی بودن

به ترکیب‌های واژگانی burst into laughter/tears/song به معنای «زدن زیر خنده / گریه / آواز» دقت کنید.

۸۵. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: «من از روی تجربه می‌دانم که حتی یک افزایش کوچک در قیمت مواد ساختمانی، قیمت خانه را به شدت افزایش خواهد داد.»

(۱) اختلال، بی‌نظمی (۲) مأموریت (۳) ماده (۴) نشانه، نماد
به ترکیب واژگانی building materials به معنای «مواد ساختمانی» دقت کنید.

۸۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: «آینده به کسانی تعلق دارد که به خود باور دارند و آسایش‌شان را در راه کسب موفقیت فدا می‌کنند.»

(۱) اشاره کردن (۲) تعلق داشتن (۳) کسب کردن (۴) پاسخ دادن

۸۷. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: «دو پزشک مشهور به طور مرتب با هم دیدار داشتند تا تجربیات ارزشمندشان را با هم به اشتراک بگذارند و دانش پزشکی خود را گسترش دهند.»

(۱) به طور مرتب (۲) به طور کامل (۳) به طور قابل فهم (۴) به درستی

۸۸. گزینه ۱ درست است.

(۱) ابزار (۲) محصول (۳) بار (۴) امتیاز، نمره

۸۹. گزینه ۴ درست است.

کلمه human نقش صفت را برای اسم life بازی می‌کند، پس باید قبل از آن استفاده شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳). برای ساخت ترکیب معنایی «کیفیت زندگی انسان» باید از ساختار the quality of human life استفاده کرد (رد گزینه ۲).

۹۰. گزینه ۲ درست است.

(۱) فایده (۲) نوع، تنوع (۳) دسترسی (۴) میراث
به ترکیب واژگانی a variety of به معنای «انواع» دقت کنید.

۹۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی نیاز به مفهوم «که» داریم تا جمله کامل شود. در نتیجه، باید از ضمیر موصولی that استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). از سوی دیگر، نقش infection به معنای «عفونت» برای ساختار فعلی result in به معنای «باعث شدن» فاعلی است، پس نیاز به ساختار معلوم داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). همچنین، بکارگیری should به معنای «بہتر بودن» در این جمله کاملاً غیر منطقی و نادرست است (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

۹۲. گزینه ۱ درست است.

(۱) جایگزین شدن، جای چیزی را گرفتن (۲) مقایسه کردن (۳) نیاز داشتن (۴) اندازه گیری کردن

ترجمه متن ۱:

باور اشتباه قدیمی دربارهٔ دو زبانه بودن این است که هوش بچه‌ها دچار مشکل خواهد شد اگر دو زبانه باشند. برخی از اولین تحقیقات در مورد دو زبانه بودن به این موضوع پرداختند که آیا بچه‌های دو زبانه از بچه‌های یک زبانه در تست ضریب هوشی عملکرد بهتر یا بدتری دارند. از سال‌های دهه ۱۹۲۰ تا ۱۹۶۰، بچه‌های یک زبانه عملکرد بهتری نسبت به بچه‌های دو زبانه در تست ضریب هوشی داشتند. نتیجه‌گیری این بود که بچه‌های دو زبانه از نظر ذهنی گیج هستند. گفته می‌شد که داشتن دو زبان در مغز مانع از تفکر مؤثر می‌شود. در حقیقت، محققین باور داشتند که برخورداری از یک زبان تکامل یافته بهتر از داشتن دو زبان نیمه تکامل یافته است.

این ایده که دو زبانه‌ها ضریب هوشی کمتری نسبت به یک زبانه‌ها دارند هنوز هم در میان بسیاری از افراد، بویژه یک زبانه‌ها، وجود دارد. هر چند ما امروزه می‌دانیم که این تحقیقات اولیه بد برداشت شده و اشتباه بودند. اولاً حدود ۷۰ درصد از آن بچه‌های دو زبانه قادر به این نبودند که هر ۲ زبان خود را در یک سطح از مهارت صحبت کنند و در این تحقیقات تست ضریب هوشی غالباً به زبانی بود که آنها در آن ضعیف‌تر بودند. بنابراین تست دو زبانه‌ها غیرعادلانه بود. ثانیاً دو زبانه‌ها معمولاً دارای

پیشینه خانوادگی فقیر یا روستایی بودند در حالی که یک زبانه‌ها از خانواده‌های طبقه متوسط یا شهری بودند. بنابراین نتایج تحقیقات می‌توانست بیشتر به خاطر تفاوت‌های طبقاتی باشد نه تفاوت‌های زبانی.

۹۳. گزینه ۲ درست است.

نویسنده احتمالاً با کدام یک از عبارات زیر موافق است؟
داشتن ۲ زبان در مغز، شما را از نظر ذهنی گیج نمی‌کند.

۹۴. گزینه ۲ درست است.

کودکان دو زبانه‌ای که در تست‌های ضریب هوشی اشاره شده در پاراگراف ۱ شرکت کردند -----
اکثراً در یکی از زبان‌هایشان ضعیف‌تر بودند

۹۵. گزینه ۱ درست است.

عبارت due to که زیر آن در پاراگراف ۲ خط کشیده شده است از نظر معنایی به ----- نزدیک‌ترین است.
کلمه because به معنای «زیرا»

۹۶. گزینه ۳ درست است.

کدام یک از موارد زیر به بهترین شکل ساختار ارائه اطلاعات در متن را توصیف می‌کند؟
یک ادعای غلط بیان می‌شود و سپس دلایل بی‌اساس بودن آن ادعا ارائه می‌شود.

ترجمه متن ۲:

یکی از زیباترین رویدادهای طبیعی سال در بسیاری از مناطق تغییر رنگ برگ درختان در پاییز است. رنگ‌ها همگی باشکوه هستند اما این سؤال که دقیقاً چرا برگ‌ها به رنگ زرد و نارنجی در می‌آیند چیزی است که برای مدت زیادی ذهن دانشمندان را درگیر کرده است.

گیاهان برای رشد نیاز به نور خورشید، مواد مغذی و آب دارند. مواد مغذی و آب از طریق خاک جذب می‌شوند و نور خورشید نیز از طریق برگ‌ها. برگ‌ها از کلروفیل، که عامل رنگ سبز آنها هستند، نور خورشید را جذب می‌کنند. کلروفیل نور خورشید را از طریق فرایندی که فوتوسنتز نامیده می‌شود، به غذا تبدیل می‌کند. گیاهان در طول بهار و تابستان که نور خورشید زیاد است فوتوسنتز زیادی می‌کنند. هر چند، در پاییز به خاطر اینکه میزان و شدت نور خورشید به میزان قابل ملاحظه‌ای کم می‌شود، بسیاری از درختان دیگر کلروفیل تولید نمی‌کنند. به جای این کار، آنها کلروفیل را می‌شکنند تا مواد مغذی آن را به دست بیاورند و در ریشه‌هایشان ذخیره می‌کنند تا بعداً وقتی که هوا به اندازه کافی گرم و آفتابی شد برای رشد مجدد از آنها استفاده کنند.

وقتی که گیاهان کلروفیل را می‌شکنند، رنگ سبز برگ‌هایشان ناپدید می‌شود. بسته به اینکه چه مواد شیمیایی در برگ‌ها یافت می‌شود، آنها می‌توانند به رنگ‌های زرد، نارنجی، و یا حتی قرمز در بیایند. وقتی که تمام کلروفیل گرفته می‌شود، برگ خشک و به رنگ قهوه‌ای در می‌آید و شکننده و خشک می‌شود. در این مرحله، برگ از درخت می‌افتد.

۹۷. گزینه ۳ درست است.

هدف اصلی متن چیست؟

ارائه یک توضیح علمی برای اینکه چرا رنگ برگ درختان تغییر می‌کند.

۹۸. گزینه ۲ درست است.

کلمه them که زیر آن در پاراگراف ۲ خط کشیده شده است به چه چیزی اشاره دارد؟
کلمه nutrients به معنای «مواد مغذی»

۹۹. گزینه ۴ درست است.

براساس متن، تمام موارد زیر درباره کلروفیل نادرست هستند به جز -----
[کلروفیل] کمک می‌کند تا گیاهان انرژی خورشیدی را به آنچه نیاز دارند تبدیل کنند

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

کدام یک از موارد زیر از متن قابل استنباط است؟

اگر نور خورشید کافی در دسترس می بود، درختان در پاییز برگ هایشان را از دست نمی دادند.

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

$$2(x^2 - 2x) + y^2 + 4y = 2(x-1)^2 - 2 + (y+2)^2 - 4 = 2(-\sqrt{2})^2 - 2 + (2\sqrt{5})^2 - 4 = 4 - 2 + 20 - 4 = 18$$

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$x = \frac{w}{L}, \frac{w}{L} = \frac{L}{w} + 1 \Rightarrow x = \frac{1}{x} + 1 \Rightarrow x^2 = 1 + x \Rightarrow x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$$

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۳ با حذف یکی از نقاط توپیر یک تابع می شود ولی خود نمودار یک تابع نیست.

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

$$y = 2x - 100 \Rightarrow 2x + \frac{x}{2}(2x - 100) = x^2 - 48x, \text{Min} = -\frac{\Delta}{4a} = -\frac{48^2}{4} = -576$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

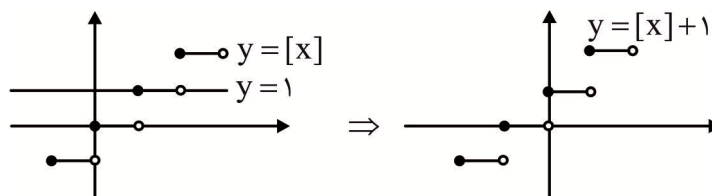
$$x - 3 = \sqrt{2} \Rightarrow x^2 - 3 \times 2x^2 + 3x^2 - 27 = (\sqrt{2})^3 \Rightarrow x^3 - 9x^2 + 27x - 2\sqrt{2} = 27$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$1, 2, \downarrow 9, 11, 12, 13, 15, \downarrow 20, 30$$

$$\begin{matrix} Q_1 & Q_3 \\ \Rightarrow \frac{2}{12} = \frac{1}{6} \Rightarrow \sigma^2 = \frac{3^2 + 1^2 + 0 + 1^2 + 3^2}{5} = 4 \Rightarrow \sigma = 2 \bar{X} = \frac{9 + 11 + 12 + 13 + 15}{5} = 12 \end{matrix}$$

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

$$|-1| = 1 \text{ و } |-2| > 1 \text{ پس داریم:}$$

$$-2 - 1 - 1 - 1 + 2 = -3$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

اگر p و q هر دو درست باشند گزاره سمت راست درست و سمت چپ نادرست می شود.

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

$$\Rightarrow m^2 = \frac{9}{4} - \frac{5}{4} = 1 \Rightarrow m = 1, n^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow m + 2n = 2, m^2 + n^2 = \frac{5}{4}, 2m^2 + n^2 = \frac{9}{4}$$

پس $n = \frac{1}{2}$ ، چون $m + 2n = 2$ مقادیر دیگر n و m نادرست هستند و در نتیجه $2m - 2n = 1$ می‌شود.

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

چون $f(3) - g(3) = 0$ پس تنها به ازاء $x = 4$ مقدار تابع برابر $10 = \frac{5 + 5 \times 3}{5 - 3}$ و برد $\{10\}$ است.

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۸, ۱۲, ۱۳

$$\downarrow$$

$$\text{میانه} = 5 \Rightarrow \text{خط فقر ۱} = \frac{5}{2} = 2.5$$

$$\text{میانگین} = \frac{59}{10} = 5.9 \Rightarrow \text{خط فقر ۲} = \frac{5.9}{2} = 2.95 \Rightarrow 2.95 - 2.5 = 0.45$$

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

اولین رقم سمت چپ نمی‌تواند صفر باشد و ۲ یا ۴ یا ۶ یا ۸ است.

$$\square \square \square$$

$$4 \times 4 \times 3 = 48$$

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

احتمال اینکه هر ۳ بار فرد بیاید $\frac{1}{2^3}$ است، پس به وسیله پیشامد متمم داریم:

$$p = 1 - \frac{1}{2^3} = \frac{7}{8}$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

از یک سمت $1 + 2 + 3 + \dots + 10$ و از سمت دیگر $2^1 + 2^2 + \dots + 2^{10}$ ، پس داریم:

$$\frac{10 \times 11}{2} + 2 \times \frac{2^{10} - 1}{2 - 1} = 55 + 2 \times 46 = 2101$$

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

$$a = 2, d = 7, s = s_{100} - s_{49} = 50(4 + 99 \times 7) - \frac{49}{2}(4 + 48 \times 7) = 26520$$

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

مجموع ۶ جمله دنباله هندسی با جمله اول $\frac{1}{6}$ و قدر نسبت $\frac{2}{3} = \frac{\frac{9}{1}}{\frac{1}{6}}$ برابر است با:

$$\frac{1}{6} \times \frac{1 - \frac{16}{729}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{713}{2 \times 729} = \frac{713}{1458}$$

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

$$A_6 = 20/000/000(1 + \frac{20}{100})^6 = 29/859/840$$

پس به ۳۰ میلیون ریال نزدیک تر است.

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

$$P = \frac{\binom{6}{3}\binom{3}{0} + \binom{6}{2}\binom{3}{1}}{\binom{9}{3}} = \frac{20 + 15 \times 3}{7 \times 3 \times 4} = \frac{65}{84}$$

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به نقطه های $A(2, 9)$ و $B(4, 11)$ داریم:

$$m_{AB} = \frac{11-9}{4-2} = 1 \Rightarrow y = x + 7$$

$$\xrightarrow{x=3} y = 3 + 7 = 10 \Rightarrow |12 - 10| = 2$$

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

الف) در این مؤسسه های پولی (صراف یا بانک) مسئله این بود که مالک پول های راكد کیست. صرافان دیندار، پول های مردم را نزد خود امانت می دانستند. بنابراین نمی توانستند بدون رضایت صاحب پول از آن استفاده کنند. اگر هم این پول های راكد را با اجازه صاحبان اصلی و از سوی آنها به کار می گرفتند در این صورت مؤسسه مالی صرفاً واسطه و وکیل بود. سود فعالیت اقتصادی هم مال صاحب اصلی پول می شد و مؤسسه فقط حق الوکاله خود را برمی داشت.

در جوامع غیر دینی، مؤسسه هایی شکل گرفت که پول های راكد را نه امانت بلکه قرض مردم به آنان و مال خود می دانست. بنابراین آنها را وام می داد و ربا می گرفت. از سوی دیگر مؤسسات برای افزایش توان وام دهی خود، با دادن بخشی از آن ربا به مردم، آنها را برای سپرده گذاری بیشتر تشویق می کردند. بانک های ربوی اینگونه شکل گرفت.

ب) ذخایر معدنی با وجود فراوان بودن در کره زمین — به دلیل ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر — محدود است. علاوه بر این استفاده بی رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت های بیشتری را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با حفظ و صیانت از آنها و رعایت عدالت بین نسلی همراه باشد.

ج) همه این مسئله ها و موضوعات، ابعاد اجتماعی، فرهنگی، تاریخی، روان شناختی، حقوقی و سیاسی ... هم دارد و صرفاً اقتصادی نیست. اقتصاددانان با همکاری دانشمندان رشته های مختلف تلاش می کنند تا برای هر یک از این پرسش ها، پاسخ مناسب و منطقی ارائه کنند.

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

$$\text{هزینه} = 64 \times 12 + 1465 + \%40 \times 64 \times 12 + 27 \times 14 \times 12 = 7076/2$$

$$\text{سود} = 24 \times 380 - 7076 = 2043/800/000$$

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

الف) تمامی آنچه اسلام در قالب تأکید بر اخلاق و احکام اقتصادی ارائه کرده، چراغ راه و تکمیل کننده فرایندی است که عقلانیت اقتصادی برای رسیدن به اهداف خود بدان ها نیازمند است.

ب) مصرف کننده، میزان اهمیت کالا را با حساسیت خود نسبت به قیمت نشان می دهد. اگر فردی به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی «کالای ضروری» است (مثل نمک و دارو) و اگر فرد با کوچک ترین

تغییر در قیمت، مصرف کالایی را تغییر دهد، اصطلاحاً آن کالا، «کالای تجملی» نام دارد.

ج) اگر درآمدهای به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر باشد، تولیدکننده دچار ضرر و زیان می‌شود. بنابراین تلاش می‌کند با افزایش درآمد و کاهش هزینه‌ها از وضعیت زیان، دوری کند. با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری هزینه‌های تولید را بدون اینکه از میزان تولید بکاهد؛ ممکن است بتواند. از سوی دیگر، می‌تواند با بازاریابی برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کند و کالاهایش را با قیمت مناسب بفروشد.

۱۲۴. گزینه ۲ درست است.

در GDP کالای واسطه‌ای لحاظ نمی‌شود.

$$G.D.P = 36 \times 40 + \%90 \times 40 \times 36 + \%80 \times \%70 \times 40 \times 36 = 3513 / 6$$

$$\text{استهلاک} = 878 / 4$$

$$\text{تولید خالص داخلی} = 3513 / 6 - 878 / 4 = 2635 / 2$$

$$\text{تولید خالص داخلی سرانه} = \frac{2635 / 2}{25} = 105 / 408$$

۱۲۵. گزینه ۳ درست است.

الف) در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آنها جلب شده است.

دولت ملزم شده است که با واگذاری بخش مهم از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد به بخش‌های غیردولتی، که در چارچوب سیاست‌های اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مطرح شده است و همین‌طور سپردن ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد؛ این به معنای حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در اقتصاد کشور است.

ب) در تمام کشورها، قوه مجریه مسئول تهیه و پیشنهاد لایحه بودجه است.

در جمهوری اسلامی ایران نیز به موجب اصل پنجاه و دوم قانون اساسی، بودجه سالانه کل کشور توسط دولت تهیه، و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌شود.

متن پیشنهادی بودجه را، که توسط سازمان مسئول امور بودجه تدوین و پس از تصویب هیئت دولت به مجلس تقدیم می‌شود، «لایحه بودجه» می‌نامند. لایحه بودجه شامل یک ماده واحده و چندین تبصره است. ماده واحده رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند و تبصره‌ها در بردارنده ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه است.

ج) در اصل چهل و پنجم آمده است: «انفال و ثروت‌های عمومی از قبیل زمین‌های موات یا رها شده، معادن، دریاها، دریاچه، رودخانه‌ها و سایر آب‌های عمومی، کوه‌ها، دره‌ها، جنگل‌ها، نیزارها، بیشه‌های طبیعی، مراتعی که حریم نیست، ارض بدون وارث و اموال مجهول‌المالک و اموال عمومی که از غاصبین مسترد می‌شود در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آنها عمل نماید. تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند».

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

الف - ردیف ۴ قیمت خدمات سرمایه است.

ب -

$$\text{درآمد ملی} = 8694 + \frac{3}{2} \times 8694 + 7659 + \frac{1}{3} \times 16353 + 9738 + \frac{1}{3} \times 9738 = 47829$$

$$\text{درآمد سرانه} = \frac{47829000}{84} = 797150$$

۱۲۷. گزینه ۱ درست است.

الف) با بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.

(ب) در کشور ما شرکت توانیر به دلیل طبیعی و شرکت‌های خودرویی به دلایل قانونی انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند. شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

(الف)

$$۶۱۲۰ = ۵۱۰۰ + ۲۰\% \times ۵۱۰۰ = \text{ارزش تولید کل } ۱۳۹۲ \text{ به قیمت جاری}$$

$$۷۲۸۰ = x + ۲۵\% \times x = \text{ارزش تولید کل } ۱۳۹۳ \text{ به قیمت ثابت} \Rightarrow x = ۵۸۲۴$$

(ب)

$$۱۵۰۰ = ۵۱۰۰ - ۳۶۰۰ = \text{افزایش تولید کل } ۱۳۹۲$$

$$۲۲۲۴ = ۵۸۲۴ - ۳۶۰۰ = \text{افزایش تولید کل } ۱۳۹۳$$

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

(الف) در ایران با تکالیفی که دولت برای بانک‌ها وضع می‌کند، گاه بانک‌های تجاری، نقش بانک توسعه‌ای را نیز ایفا می‌کنند. همچنین بانک توسعه تعاون، که از صندوق توسعه تعاون شکل گرفته بود، بانک توسعه‌ای است که فعالیت‌های تجاری هم می‌کند. بانک توسعه اسلامی مستقر در جده (وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی) نیز بانک توسعه‌ای است.

(ب) اگرچه طبق قانون، چک سند بهادار بدون تاریخ است در کشور ما براساس عرف، متأسفانه به غلط از آن به جای سند اعتباری مدت‌دار استفاده می‌شود که مشکلات زیادی مثل چک برگشتی و زندانیان چک را ایجاد کرده است. بد نیست بدانید درج تاریخ آینده روی چک غیرقانونی است.

(ج) دولت برای هدایت اقتصاد در مسیر مطلوب و مورد نظر خود و با هدف ایجاد نظم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی و تأمین مصالح جامعه، مقررات اجرایی را وضع، و سیاست‌هایی را طراحی، و با اجرای قوانین و راهبردهای کلان کشور، حکمرانی می‌کند. همچنین برای ریل‌گذاری فعالیت‌های اقتصادی، لایح قانونی را به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌کند که پس از تصویب مجلس به عنوان قانون ابلاغ می‌شود. قانون مالیات‌ها، قانون گمرکی، قانون بودجه و قانون برنامه پنجساله از جمله قوانین مهم است.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{۱/۲۶۰/۰۰۰/۰۰۰}{۴۵} = ۲۸/۰۰۰/۰۰۰ \quad (\text{الف})$$

$$۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰ - ۲۸/۰۰۰/۰۰۰ = ۹۷/۰۰۰/۰۰۰ \quad (\text{ب})$$

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

(الف) اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود، اولاً منابع و سرمایه‌ها در فضای تولید اسراف و تبذیر می‌شود و ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت، رفاه جوامع کاهش می‌یابد.

(ب) پیشرفت‌های علم و فناوری موجب شده است امروزه دیگر محدودیت‌های طبیعی مانع کسب مزیت اقتصادی نباشد؛ به طور مثال چه بسا کشوری که دریا ندارد با فناوری می‌تواند محصولات شیلات تولید کند.

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

$$۱/۲۰۰/۰۰۰ \times ۱۲\% + ۱/۵۰۰/۰۰۰ \times ۱۵\% + ۱/۵۰۰/۰۰۰ \times ۱۸\% + ۱/۲۰۰/۰۰۰ \times ۲۵\% = ۹۳۹/۰۰۰$$

$$۷/۲۰۰/۰۰۰ - ۹۳۹/۰۰۰ = ۶/۲۶۱/۰۰۰$$

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

(الف) مهمترین سرمایه‌گذاری دولت، سرمایه‌گذاری اجتماعی است؛ زیرا بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد، انجام دادن سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی فراهم نخواهد شد.

(ب) حضرت علی علیه السلام در دوران زمامداری، علاوه بر موارد نه گانه برای اسب‌ها نیز زکات تعیین نمودند. در این صورت پایه مالیاتی زکات افزایش یافته است.

(ج) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند. در جامعه‌ای که بیشتر افراد آن در فقر به سر می‌برند و به ناامیدی و عدم اعتماد به خود دچارند،

حرکت به سمت توسعه اقتصادی با موانع جدی روبه‌رو خواهد شد. اعمال سیاست‌هایی به منظور بهبود وضع نامطلوب زندگی، روحیه امید و اطمینان نسبت به آینده را در مردم تقویت می‌کند و انسجام و همکاری بیشتری در اجرای برنامه‌های توسعه پدید می‌آورد.

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

در این حالت سیاست بلندمدت بهترین راهکار برای اقتصاد و در اینجا افزایش بهره‌وری نهاده‌ها است.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

الف) در قیمت ۵۰۰ مقدار عرضه ۷۰۰ و مقدار تقاضا ۴۵۰ و به اندازه $۷۰۰ - ۴۵۰ = ۲۵۰$ مازاد عرضه وجود دارد.
ب) در قیمت پایین‌تر از ۴۰۰ مقدار تقاضا بیشتر و مازاد تقاضا وجود دارد.

علوم و فنون ادبی

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

فارسی دری موجودیت خط را به سرسختی حفظ کرده بود.

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

- عرفان و تصوف در قرون پنجم و ششم گسترش یافت.

- زبان فارسی با لشکرکشی‌های سلطان محمود در هندوستان گسترش یافت.

- نثر موزون در سده‌های پنجم و ششم شکل گرفت.

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

- کتاب نجم‌الدین رازی در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی است.

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

ستایش خرد از ویژگی‌های سبک خراسانی است و در سبک عراقی عشق مورد ستایش قرار می‌گیرد و عقل و خرد معمولاً مدنظر شاعران این دوره نیست.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

- در گزینه چهار «وحشی بافقی» به سبک هندی یا سبک قرن دهم و یازدهم تعلق دارد ولی مولوی و فخرالدین عراقی به سبک قرن‌های هفتم و هشتم و نهم یا سبک عراقی تعلق دارند.

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به اختصاصات سبک هندی اعم از باریک‌بینی و اسلوب معادله و ترکیب‌های بدیع، در گزینه یک ترکیب زخمی خمیازه دیده می‌شود، در گزینه دو اسلوب معادله و در گزینه چهار باریک‌بینی روشن کردن شمع از صدای آتشین عندلیب (بلبل). گزینه سه از ابیات سبک هندی محسوب نمی‌شود.

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان عامل مؤثر در ایجاد نهضت بازگشت ادبی بوده است.

۱۴۳. گزینه ۱ درست است.

- این دو رمان را «میرزا حسن خان بدیع» نوشته‌است.

۱۴۴. گزینه ۳ درست است.

۱۴۵. گزینه ۳ درست است.

- ضمیر متصل «م» حرف الحاقی در واژه‌های قافیه است سایر گزینه‌ها در قافیه‌هایشان اصلاً حروف الحاقی یافت نمی‌شود.

۱۴۶. گزینه ۴ درست است.

در همه گزینه‌ها قاعده قافیه براساس قاعده یک تشکیل شده بجز گزینه چهار که براساس قاعده دو ساخته شده است.

۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

- در گزینه یک چهار بار حذف همزه صورت گرفته است.
- یار بد مارست هین بگریز زو تا نریزد بر تو زهران زشت خو
- در گزینه دو یک بار حذف همزه صورت گرفته است.
- آن روز که خط شاهدت بود صاحب نظر ز نظر براندی
- در گزینه سه نیز سه بار حذف همزه داریم
- دیده شیرست مرا جان دلیرست مرا زهره شیرست مرا زهره تابنده شدم
- در گزینه چهار نیز دو بار حذف همزه داریم.
- کشند ز برای دلی بارها خوردند ز برای گلی خارها

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

- موارد الف، ب، پ، ث دارای وزن همسان دولختی هستند.
- الف) مفعول فاعلاتن ۲ بار
- ب) مفتعلن فاعلن ۲ بار
- پ) مفتعلن مفاعلن ۲ بار
- ث) فع لن فعولن ۲ بار

۱۴۹. گزینه ۲ درست است.

- در رکن اول گزینه دو چه در مصراع اول و چه در مصراع دوم هیچ اختیار وزنی ای صورت نگرفته است فقط در رکن آخر هر دو مصراع از بلند بودن هجای پایان مصراع شاعر سود برده و به جای آن از هجای کشیده استفاده کرده است.
- در رکن اول سایر گزینه‌ها شاعر از اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن استفاده کرده‌است و در رکن آخر گزینه‌های یک، سه و چهار شاعر از اختیار وزنی بلندبودن هجای پایانی یا ابدال فع لن به جای فعلن استفاده کرده است.

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

- همه موارد اعم از فاعلاتن به جای فعلاتن و ابدال فع لن به جای فعلن و بلند بودن هجای پایانی در بیت به کار رفته بجز تغییر کمیت مصوت

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

- گزینه دو در وزن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن سروده شده است که همسان محسوب می‌شود.
- گزینه یک در وزن مفاعلن فعلاتن مفاعلن فاعلن و گزینه سه در وزن مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن سروده شده و گزینه چهار نیز بر وزن مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع سروده شده که همگی ناهمسان هستند.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

- این ابیات بر وزن مفعول مفاعلن فعولن هستند.
- گزینه ب بر وزن مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع و بیت گزینه ث مفاعیلن مفاعیلن فعولن و بیت گزینه ف فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است.

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

- در گزینه یک "برفتند و گرفتند" و در گزینه دو "خورده و کرده" و در گزینه سه افعال "رسانید و در گذرانید" واژگان سجع هستند. در گزینه چهارم چون "بی‌کران و عمان" در پایان دو جمله نیامده‌اند، سجع به شمار نمی‌آیند.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

- واژه‌های ماه در گزینه «ج» جناس تام دارند و اجزای متناظر در دو مصراع گزینه «د» با هم سجع متوازی دارند بنابراین آرایه ترصیع پدید آورده‌اند. واژه نان در گزینه «الف» مجاز از رزق و روزی است. رخ در گزینه «ب» استعاره مکنیه از ماه و خورشید یا شمع است.

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

- در گزینه چهار سه تشبیه داریم: عشق به دُرَدانه، من به غواص و میکده به دریا، در گزینه یک اصلاً تشبیه نداریم و در گزینه

دو سودا به مرکب و در گزینه سه فنا به محیط و دهان به نقطه تشبیه شده‌اند.

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

روز و شب تضاد و تشبیه روز به شب در گزینه دو مشهود است.

در گزینه یک حسن تعلیل نداریم و یوسف صدیق مجاز به علاقه شباهت است.

در گزینه سه تشبیه دیده‌می‌شود اما اسلوب به چشم نمی‌خورد.

در گزینه چهار تلمیح داریم اما ایهام خیر.

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

الف) ماه استعاره مکنیه و تشخیص

ب) کلک به شاخ نبات تشبیه

ج) خون مجاز از قتل

د) علت عزیز داشتن شاعر در دیر زرتشتیان، آتش نامیرایی است که در دل دارد.

و) مردم ایهام تناسب دارد با انسان

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

تلمیح به داستان خسرو شیرین و ماجرای میان «شکر و شیرین» دارد و چشمه نوش استعاره از معشوق است و «شکر» ایهام

تناسب با شیرین دارد.

پارادوکس و ایهام و اسلوب ندارد.

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

مرصع (جواهرنشان) متاع (کالا) صولت (حمله)

ساغر (جام شراب)

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

قاعده قافیه از نوع قاعده دو است.

حروف قافیه از «مصوت + صامت + صامت» ساخته شده‌است؛ پس مورد «د» نیز غلط است.

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

گزینه دو، بیت اول: درخواست بخشش گناهان از جانب خداوند. گزینه دوم، بیت دوم: روزی‌دهندگی و بخشندگی خداوند در

هر شرایطی

مفهوم مشترک دو بیت در دیگر گزینه‌ها:

۱) عروج جان و روح به سوی خداوند و درماندن جسم از این قفس

۳) تحمل سختی‌های راه عشق برای عاشق آسان است.

۴) درخواست خطابخشی خداوند بر بنده‌اش

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

در بیت دوم با دوستی روبه‌رو هستیم که در هنگام سختی از دوست خود حمایت نمی‌کند.

مفهوم کلی دیگر گزینه‌ها: دوستان حقیقی در هنگام سختی شناخته‌می‌شوند.

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

شاعر در گزینه نخست غم را لازمه عشق به زیبایی‌ها می‌داند، هم‌چنان که خار همراه گل است. در سه بیت دیگر، عشق یار،

عاشق را به زیبایی‌های جهان بی‌توجه کرده است.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

در هر دو بیت، شاعر بی‌قراری و ناآرامی خود را به عافیت و سکون ترجیح می‌دهد.

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

معنای بیت: لبان تو چون عقیق سرخ است و هر که به آن برسد، گویی به آب حیات رسیده‌است، از این‌رو هر جا که پا بنهد

مانند خضر سرسبزی با خود به همراه می‌آورد. «عقیق» استعاره (مجاز با علاقه شباهت) است. در عمق تخیل شاعر، لبان

معشوق به آب حیات مانند است که از صور خیال رایج در ادب پارسی است. پیچیدگی بیان مضمون، آن را به سبک هندی نزدیک می‌سازد. («عقیق» سرخ است و با «سبز» تناسب ندارد.)

زبان عربی

۱۶۶. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) گرامی تو خواند (۳) گرامی (۴) به نام - به تو

۱۶۷. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) انتخاب کنید - گرفتن - نه (۳) هزاران - بوده است - هم (۴) راست گفتار - برگزینید

۱۶۸. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) کوچکم صغری - لحنی آرام (۳) پیشنهاد داده است - خوب او

(۴) کوچکم - کلام نیکو - زیاله - آن

۱۶۹. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) شده - نعمت - ریزان است! (۲) باد - ابر بارانی - غبار آلودگی (۴) فرستاده - سپس - همچنین - ریزانند!

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) است که - و - تأکیدش - است (۲) است که - می‌خواند (۴) بلکه - دشنام خواهد داد - سفارش

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۲) انسان بی‌اخلاق است - خانواده خود (۳) یاری کرده - پشتیبانی نموده - رها ساخته است

(۴) ضعیفان - یاور - حامی باشد

۱۷۲. گزینه ۴ درست است.

توضیح: اگر خبر لَینَتْ و لَعْلَ فعل مضارع باشد باید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود!

می‌دانستم = بدانم / نعمت‌هایی

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) کیف کان انتقال (۳) أیُّ شیءٍ سَبَبَ (۴) ماذا سبب انتقال

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

أَکَلْتُمُ تمری و عصیتُمُ أمری! ترجمه (خرمای مرا می‌خوری و از فرمانم نافرمانی می‌کنی!) ضرب‌المثل معادل: نمک خورد و نمکدان را شکست!

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) مذکر (۲) وصفیة لِ «أَمَّةٌ» (۳) صفة أو نعت

۱۷۶. گزینه ۴ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) فاعله «الطائر» (۲) مبني (۳) للمثنی

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

خطاها به ترتیب:

(۱) لازم (۲) نجوم (۴) اسم المفعول

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

يَحْتَقِلُ: مضارع باب إفتعال؛ «يَحْتَقِلُ» صحيح است.

الظَّاهِرَةُ: اسم فاعل ثلاثي مجرد و عين الفعلش مكسور است پس «الظَّاهِرَةُ» صحيح می‌باشد.

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

الشَّرِيحَةُ: سیم کارت / ترجمه سؤال: وسیله‌ای است در تلفن همراه که باعث می‌شود به وسیله آن بتوانیم با دیگران تماس برقرار کنیم!

گزینه‌ها به ترتیب:

سه گزینه دیگر وسیله در تلفن همراه نیستند: (۲) الشَّحْنُ: شارژ کردن (۳) الرَّصِيدُ: اعتبار مالی، شارژ

(۴) الْبِطَاقَةُ: کارت، بلیط

۱۸۰. گزینه ۴ درست است.

في الغرفة: جار و مجرور - الأولى: صفت - سریر: مبتدا و مرفوع و مضاف - نا: مضاف إليه و مجرور - مكسور: خبر مفرد و مرفوع!

توضیح: اگر کلمه «مکسور» «ال» داشت صفت بود برای سریر و خبر همان جار و مجرور اول جمله می‌شد!

(۱) للأحرار: خبر مقدم و جار و مجرور / صدور: مبتدای مؤخر و مرفوع

(۲) إن: حرف مشبهة بالفعل؛ هُم: اسمش و منصوب؛ من الصالحين: خبر إن و جار و مجرور

(۳) كان: از أفعال ناقصة؛ لصديقي: خبر مقدم كان و منصوب؛ مرض: اسم مؤخر كان و مرفوع

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

در گزینه (۱)، أَسْنَانٌ: مفعول و منصوب و مضاف و موصوف / الولد: مضاف إليه و مجرور / الفاسدة: صفت برای «أَسْنَانٌ» و باید منصوب شود پس «الفاسدة» صحیح است!

گزینه‌ها به ترتیب:

(۲) نُصَدِّرُ: فعل مجهول / التَّقَطُّ: نائب فاعل و مرفوع / الغارُ: معطوف و مرفوع / إلى البلدان: جار و مجرور / الصَّنَاعِيَّةُ: صفت و مجرور

(۳) رأيت: فعل و فاعل / الطالبين: مفعول و منصوب به «ی» / المجدين: صفت و منصوب به «ی» / و: حالیه / هما: مبتدا / مُسْتَمْعَانِ: خبر و مرفوع به الف / إلى المعلم: جار و مجرور

(۴) صارَ: از أفعال ناقصة / الطالبُ: اسم صارَ و مرفوع / بعدَ: ظرف و منصوب / تَخْرُجُ: مضاف إليه و مجرور / من الجامعة: جار و مجرور / عالماً: خبر صار و منصوب

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۴ «أَعْلَمُ: می‌دانی»: فعل مضارع و در معنای خود بکار رفته است؛ البتة لم یکن باعث شده است که فعل مضارع يَحْزَنُ به صورت ماضی استمراری ترجمه شود و «قَدْ تَوَكَّلْتُ» ماضی نقلی می‌باشد.

گزینه‌ها به ترتیب:

(۱) لم و ل: معنای مضارع را تغییر داده‌اند.

(۲) لن و لا نهی: معنای مضارع را تغییر داده‌اند.

(۳) إن: شرط است که معنای ماضی را می‌تواند به مضارع التزامی تبدیل کند. سوف: معنای فعل مضارع را به آینده تبدیل کرده است.

۱۸۳. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱؛ لا؛ می تواند نفی جنس باشد به شرطی که کلمه بعدش را «تَقْدُم» بخوانیم یعنی مصدر و در این صورت اسم می شود و آن «لا»، لای نفی جنس است!
گزینه ها به ترتیب:

(۲) لَا تُطْعَمُ: لا نهی است / لَا تَأْكُلُ: نفی است! (۳) لَا أَرْعَمُ: نفی است!

(۴) لا: حرف جواب است!

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

در گزینه (۲) «أَحَدًا»؛ مستثنی منه و «إِلَّا» برای استثنا و «ابن» مستثنی می باشد!

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

یا زهراء؟: منادای «علم و اسم خاص» است که باید آخرش ضمه (ُ) باشد؛ «یا زهراء» صحیح است!

تاریخ

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

درس ۱ صفحه ۹

در قرآن، آیات بسیاری است که انسان ها را به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته دعوت کرده و تاریخ را به عنوان یک منبع معتبر برای کسب شناخت و تفکر معرفی می کند.

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۶

باستان شناسان با مقایسه آثار و بناهای باستانی در زمان های مختلف، می کوشند تا سیر پیشرفت های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند. آنان همچنین از طریق مقایسه آثار و بناهای باستانی سرزمین ها و تمدن های گوناگون روابط جوامع گذشته و تأثیرات فرهنگی و اقتصادی آنها بر یکدیگر را توضیح می دهند.

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۷

شی هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گسترده ای از جاده ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن ها و اندازه ها و عبار سکه ها را یکسان کرد.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

درس ۹ صفحه ۸۰

واژه ایران از واژه آریایی گرفته شده است و به معنی سرزمین آریاییان است. واژه آریایی نیز به معنی شریف و آزاده است؛ پس واژه ایران به معنی سرزمین مردمان شریف و آزاده است. عبارت ب سمت مرکز و غرب صحیح است. در عبارت ج بجای ایلامی ها باید مادی ها قرار بگیرد پس این گزینه هم غلط است. آریاییان گروهی از اقوام هند و اروپایی بودند که از زمان های بسیار کهن و به تدریج در فلات ایران و شبه قاره هند مستقر شدند و خود را آریایی نامیدند. بنابراین، کاربرد واژه آریایی برای دیگر اقوام هند و اروپایی به جز ایرانیان و هندیان درست نیست.

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۳ صفحه ۱۲۶

با به قدرت رسیدن اشکانیان بار دیگر جریان داد و ستد به خصوص بازرگانی خارجی رونق اساسی گرفت. یکی از عوامل مهم این رونق، برقراری روابط سیاسی و تجاری میان ایران و چین، و در پی آن گشایش جاده معروف ابریشم بود. ایران در آن دوره به عنوان واسطه تجاری بزرگ، میان چین و هند از یک سو، و اروپا از سوی دیگر عمل می کرد. در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت. بنابراین درآمد هنگفتی از حقوق گمرکی، عوارض حمل و نقل و راهداری، نصیب حکومت اشکانی می شد. امپراتوری روم، نخست در دوره اشکانی و سپس در عهد ساسانی، تلاش کرد که به

طور مستقیم با هند و چین ارتباط تجاری برقرار نماید، اما اشکانیان و ساسانیان هوشمندانه مانع موفقیت رومیان شدند.

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۹ صفحه ۹۴

به قدرت رسیدن سلسله‌های ایرانی در سده‌های سوم تا پنجم هجری آثار و پیامدهای عمیق و گسترده‌ای بر ایران و ایرانیان داشت. البته میزان تأثیرگذاری همه امیران و سلسله‌ها به یک اندازه نبود. طاهر ذوالیمینین و یعقوب لیث صفاری و نیز امیران سلسله‌های سامانیان و آل بویه که بر قلمرو وسیع‌تری فرمان می‌راندند، به مراتب تأثیر بیشتری داشتند.

۱۹۲. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۴ صفحه ۱۴۸

رسمیت یافتن و استقرار مذهب شیعه دوازده امامی تأثیرات عمیقی بر همه ابعاد جامعه گذاشت به گونه‌ای که علم، آموزش، فرهنگ و هنر ایرانی تحت تأثیر آموزه‌های شیعی جلوه‌ای جدید از خود نشان داد.

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۶ صفحه ۱۸۴

کشفیات جغرافیایی در حوزه اقتصادی بیشترین تأثیر را برجای گذاشت. اروپاییان در هر نقطه از دنیای جدید به دنبال طلا و نقره بودند. در نتیجه اکتشافات جغرافیایی و دستیابی اروپاییان به منابع ثروت در سرزمین‌های جدید، حجم عظیمی از فلزات گران بها به اروپا سرازیر شد که تا آن زمان سابقه نداشت. ذخیره فلزات قیمتی موجب رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی شد. این وضع به ضرر اشراف فئودال و زمین‌دار بود و موجب شد که موقعیت اجتماعی خود را از دست بدهند. در مقابل، اعتبار و منزلت تجار و صنعت گران افزایش یافت.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۱ صفحه ۱۲۱

یکی از ویژگی‌های نظام اجتماعی عصر مغول تیموری، افزایش نفوذ و موقعیت زنان در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی بود و خاتون‌ها در کنار خان‌ها، از جایگاه مهمی در میان گروه‌های فرادست برخوردار شدند.

۱۹۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۳ صفحه ۱۴۵

تأسیس حکومت صفوی از منظر روابط خارجی، نقطه عطفی در تاریخ ایران اسلامی به شمار می‌آید، زیرا قبل از آن هرگز ایران شاهد چنین دیپلماسی فعالی در عرصه بین‌الملل نبود.

۱۹۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۲ صفحه ۱۵۷

امام(ره) به مسئولان توصیه کردند که جنگ را مسئله اصلی کشور بدانند. و برای پیشبرد آن تا پیروزی نهایی بر دشمن، به رزمندگان و مردم یاری برسانند. مهم‌ترین اقدام ایشان ایجاد تحول در روح و روان جوانان ایرانی بود.

۱۹۷. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۱ صفحه ۱۴۶

با بروز پاره‌ای از اختلاف‌ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی در اداره کشور به وجود آمد. از این رو، به فرمان حضرت امام (ره) مجمع تشخیص مصلحت، مرکب از مسئولان عالی رتبه کشور و صاحب نظران برجسته، تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند.

۱۹۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۲۸

اولین مرحله فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی(ره) با اعتراض به تصویب نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد. از دیدگاه حضرت امام(ره)، این تصویب نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد.

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۹ صفحه ۱۱۵

دولت انگلستان پس از آنکه از ارزش منابع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود آگاه شد. ۵۱ درصد سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد و حق نظارت کامل بر آن شرکت را به دست آورد.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

درس ۴ صفحه ۵۰

با پایان یافتن جنگ در اروپا و سرازیر شدن سیل کالاهای اروپایی، صنایع دستی ایران به تدریج رو به انحطاط رفت. بسیاری از اروپاییان که در این زمان از ایران دیدن کرده اند، از نابودی و ضعف مراکز قدیمی و پررونق صنایع دستی ایران مثل کاشان، اصفهان، شیراز، کرمان و یزد خبر داده‌اند. کالاهای اروپایی، به ویژه محصولات صنعتی انگلستان صدمات شدیدی به صنایع ایران وارد کردند.

جغرافیا

۲۰۱. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط، مورد توجه قرار می‌دهد. سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۲۰۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

امروزه تغییرات اقلیمی که نشانه‌های آن را می‌توان تغییر در الگوی پراکندگی ریزش‌های جوی، بروز توفان‌ها و خشکسالی‌ها دانست، نه تنها در بسیاری از مناطق جهان بلکه در کشور ما و در مناطق پست داخلی مشغول تغییر شکل ناهمواری‌های کنونی است.

۲۰۳. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

آب و هوای دارای رطوبت بالا از عواملی است که طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از اردیبهشت تا مهرماه، در استان‌های جنوب غرب و جنوب کشور دما و رطوبت بالا برای نیروهای نظامی مشکل ساز می‌شود. در صورتی که در همین دوره در مناطق شمالی و غربی، مثل آذربایجان و کردستان شرایط برای فعالیت نیروهای نظامی مطلوب است.

۲۰۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۹۱

استفاده از کشت گلخانه‌ای، یکی از روش‌هایی است که بین باغداران ایرانی رایج شده است؛ زیرا مزایای فراوانی دارد؛ از جمله: کاهش مصرف آب - تولید در طول سال و همه جا - کنترل بهتر وضعیت کشت

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۵

از لحاظ نظام اداری، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی (پایتخت) خواهد بود.

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

درس ۱۱ صفحه ۱۵۰

کشورهای طویل به کشورهایی گفته می‌شود که طول آنها حداقل شش برابر عرضشان باشد: شیلی

کشورهای چندپاره یا چندتکه، کشورهای جزیره‌ای هستند: اندونزی

کشورهای دنباله‌دار یک بخش شبه جزیره‌ای یا دالان مانند دارند که از سرزمین اصلی جدا افتاده است: تایلند

کشورهای محاطی کشورهایی هستند که درون یک کشور دیگر محصور شده‌اند: لسوتو

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۱۳۹

نظام سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی: در این نوع نظام، بخش اعظم کشور به صورت تک ساخت است؛ فقط یک یا چند بخش کوچک به صورت ناحیه‌ای و خودمختار اداره می‌شوند و مناطق خود مختار اختیارات سیاسی و اجرایی ویژه‌ای در ناحیه خود دارند. نظام سیاسی کشورهای عراق، جمهوری آذربایجان و انگلستان از این نوع است.

۲۰۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۴ صفحه ۴۹

مناطق ساحلی به طور مداوم تحت تأثیر امواج دریا، جزر و مد و باد قرار می‌گیرند. بادهایی که بر سطح اقیانوس‌ها و دریاها می‌وزند، امواج را به وجود می‌آورند. نیروی امواج، به ویژه زمانی که دریا توفانی باشد، زیاد است. علاوه بر امواج، انحلال سنگ‌های آهکی سواحل در آب دریا و نفوذ آب به شکاف‌ها و درزهای این نوع سنگ‌ها موجب فرسایش می‌شوند و اشکال خاصی را در سواحل پدید می‌آورند.

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۶

جابجایی توده‌های هوا بین کمربندهای فشار موجب وزش بادهای مختلف در سطح کره زمین و تغییرات آب و هوایی می‌شود.

۲۱۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۸ صفحه ۱۰۷

آنها به صدور سرمایه، یعنی سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان می‌پردازند. از ویژگی‌های کشورهای مرکز، برخورداری از صنایع نو و خدمات پیشرفته، فناوری بالا و نیروی ماهر و متخصص، و زیرساخت‌های مناسب برای توسعه اقتصادی مانند حمل و نقل پیشرفته و سطح بالای زندگی و رفاه اجتماعی است.

۲۱۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۸۳

صفحات یا از هم دور می‌شوند (واگرا)، یا به هم نزدیک می‌شوند (همگرا) و یا در کنار هم می‌لغزند (امتداد لغز یا برشی). این حرکات در ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند و اگر ادامه یابند، شکستگی‌هایی به نام گسل ایجاد می‌کنند. حرکت گسل‌ها موجب زمین لرزه می‌شود. بنابراین، محل زمین لرزه‌ها و مرز صفحات ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند.

۲۱۲. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۲

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها بوده است.

۲۱۳. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۴۳

در نیم قرن اخیر سه عامل موجب گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است: ۱- افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل، ۲- گسترش تجارت و اقتصاد جهانی ۳- پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۲۸

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد. البته باید گفت پایداری شهر حد و حصر و نقطه انتهایی ندارد. مدیران و برنامه‌ریزان شهرها تلاش می‌کنند که به درجاتی از پایداری دست یابند.

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۴ صفحه ۷۶

اختلاف درجه $۱۲۰^{\circ} - ۷۰^{\circ} = ۵۰^{\circ}$

$$\begin{array}{r} ۱۵^{\circ} \\ ۵۰^{\circ} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۴۵ \\ ۳ \end{array}$$

۵ درجه

$$۶۰ \times ۵ = ۳۰۰$$

$$۳۰۰ \div ۱۵ = ۲۰' \text{ دقیقه}$$

$$۸ + ۳,۲۰' = ۱۱,۲۰'$$

ساعت ۱۱ و ۲۰ دقیقه صبح است.

جامعه‌شناسی

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

- تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آنها را درونی‌سازی می‌نامند.
- هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند.

- جهان متجدد، فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند.

۲۱۷. گزینه ۲ درست است.

- بعد نفسانی: نفس و ویژگی‌های روانی و اخلاقی
- جامعه‌پذیری، مترادف فرهنگ‌پذیری است که همان انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر است.
- اگر در یک جهان اجتماعی بحران هویت پدید آید، راه برای دگرگونی هویت فرهنگی آن جهان اجتماعی باز می‌شود.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

- مهمترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.
- شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

- آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی نام دارد.

۲۲۰. گزینه ۱ درست است.

- جهان تکوینی، پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است.
- فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد؛ ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. انسان علاوه بر پرسش‌های بنیادین، در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. فرهنگ جهانی باید توانایی پاسخ به پرسش‌های ثابت بشر و پرسش‌های متغیر را داشته باشد و براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین خود، به این پرسش‌ها و نیازهای متغیر پاسخ مناسب بدهد. پیدایش عرفان‌های دروغین، نوعی پاسخ‌گویی کاذب به نیازهای معنوی انسان است. که مربوط به عقلانیت می‌باشد.

۲۲۱. گزینه ۳ درست است.

- مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی مربوط به استعمار فرانسه می‌باشد. جهان غرب در استعمار فرانسه، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.
- در دوران خلافت، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه

اسلامی را براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد.

- هنر قرون وسطی، بر بعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد و نقاشان، چهره انسان‌های اسوه را در هاله‌ای از قداست ترسیم می‌کردند.

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

- در سده‌های هفدهم تا بیستم، اقتصاد گسترده‌ای شکل گرفت که تقسیم کارش از مرزهای سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت و نظامی در سطح جهان با عنوان نظام نوین جهانی پدید آورد که جوامع غربی را به صورت مرکز و سایر جوامع را به صورت پیرامون در آورد.

- اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کند تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

- مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری طی قرن بیستم، بلوک شرق و غرب را شکل دادند.

۲۲۳. گزینه ۴ درست است.

- جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.

- بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

- بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

۲۲۴. گزینه ۱ درست است.

- اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

- هنگامی که قاجار به دلیل اثربخشی از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.

- از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل اینکه با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد.

۲۲۵. گزینه ۳ درست است.

- جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند.

- علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آنها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.

- جامعه‌شناسی تبیینی همان جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است و پوزیتیویسم به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن هم روش تجربی است.

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی، هدف جامعه‌شناسی تبیینی است.

- تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آنها) مربوط به رویکرد تفسیری است.

۲۲۷. گزینه ۱ درست است.

- کنش اجتماعی، ارادی است. اما جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد. تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند. به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه خلق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. (رکود اراده‌ها)

- حکومت فرد براساس فضیلت مطابق دسته‌بندی نظام‌های سیاسی ارسطو، مونارشی نام دارد.

۲۲۸. گزینه ۲ درست است.

در دوره پسمادرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود از جمله سیاست همانندسازی هویت مورد نقد قرار گرفت.

۲۲۹. گزینه ۱ درست است.

عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد.

۲۳۰. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱:

هر چند حقایق در جهان‌های اجتماعی ثابت‌اند ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند.

گزینه ۲:

به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کژروی اجتماعی می‌گویند.

گزینه ۴:

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۲۳۱. گزینه ۱ درست است.

عبارت سوم:

- از نظر مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

عبارت پنجم:

- چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی است که درون یک فرهنگ و تمدن، شکل می‌گیرد.

۲۳۲. گزینه ۴ درست است.

- تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آنها می‌شود.

- وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آنهاست.

- رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.

۲۳۳. گزینه ۴ درست است.

منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

۲۳۴. گزینه ۲ درست است.

- توجه به صحبت‌های طرف مقابل هنگام گفتگو، یک کنش اجتماعی است.

- روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

- کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمار زده منتقل می‌کنند ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها یا تعدیل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است. بدین ترتیب، با وجود رشد و تحول کشورهای استعمار زده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی، همچنان حفظ می‌شود.

۲۳۵. گزینه ۳ درست است.

- قواعد اجتماعی ارتباط ما با یکدیگر را امکان‌پذیر می‌سازند و سامان می‌دهند.

- نظریه پردازان کنش اجتماعی آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند.

- سیاست هویت محصول دوران پسمادرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.

فلسفه و منطق

۲۳۶. گزینه ۴ درست است.

واقعی بودن یا نبودن مربوط به تصور بود اما قضاوت و حکم به تصدیق مربوط است. درس ۱ صفحه ۷

۲۳۷. گزینه ۲ درست است.

لفظ «بهشت» هم معنای اسمی دارد هم کاربرد فعلی از «هشتن» به معنای قرار دادن و گذاردن. درس ۲ صفحه ۱۳ و ۱۴

۲۳۸. گزینه ۱ درست است.

طبق تعریف کتاب مفهوم جزئی یا اسمی خاص است مانند کارون، ایران مجید و ... یا اسمی است که همراه با صفت اشاره این و آن آمده است. پس «اسم خاص» زیر مجموعه مفهوم جزئی است و رابطه عام و خاص مطلق دارد. درس ۳ صفحه ۲۰

۲۳۹. گزینه ۳ درست است.

در سایر گزینه‌ها به حسب موضوعشان که مفهومی کلی است؛ با قضایای محصوره سر و کار داریم. در گزینه ۳ موضوع قضیه مفهومی جزئی است. درس ۶ صفحه ۵۸

۲۴۰. گزینه ۲ درست است.

در مربع تقابل موضوع و محمول دو قضیه باید یکسان باشد. هم‌چنین در عکس هم جای موضوع و محمول عوض می‌شود نه خود موضوع یا محمول (رد گزینه ۴). صورت سوال پرسیده یک گزاره می‌تواند از جهتی صادق و از جهتی نامعلوم باشد «هیچ پ ت نیست». کاذب می‌شود چون رابطه تداخل دارد. (رد گزینه ۱). «هر پ ت است». صادق است چون رابطه تناقض دارد. (رد گزینه ۳). «هیچ پ ت نیست». (کلی کاذب) تداخل ————— «برخی پ ت نیست». (جزئی نامعلوم) «هر پ ت است». (صادق) متناقض ————— «برخی پ ت نیست». (کاذب) درس ۷ صفحه ۶۳ تا ۶۷

۲۴۱. گزینه ۳ درست است.

از این دو مقدمه می‌توان هم شکل اول قیاس تشکیل داد هم شکل چهارم. در یک فرض مقدمه‌ای که موجه جزئی است؛ مقدمه اول در نظر می‌گیریم.

مقدمه اول ————— «برخی الف ب است»

مقدمه دوم ————— «هر ب الف است»

اگر «ب» را حدوسط در نظر بگیریم شکل اول است و نتیجه آن می‌شود «برخی الف الف است». که هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد. اگر «الف» را حدوسط در نظر بگیریم شکل چهارم است و نامعتبر. چون حدوسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود. در فرض دوم؛ مقدمه‌ای که موجه کلی است، مقدمه اول در نظر می‌گیریم.

مقدمه اول ————— «هر ب الف است»

مقدمه دوم ————— «برخی الف ب است»

در این حالت اگر «الف» را حدوسط در نظر بگیریم شکل اول است و قیاس نامعتبر می‌شود چون حدوسط در هر دو مقدمه منفی می‌شود. اگر «ب» را حدوسط در نظر بگیریم شکل چهارم است و معتبر. نتیجه آن می‌شود «برخی ب ب است». که هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد. درس ۸ صفحه ۷۳ و ۷۷

۲۴۲. گزینه ۳ درست است.

بازنویسی قیاس استثنایی به این صورت می‌شود که «اگر مدعی رحم نکند خدا رحم می‌کند. (مقدمه اول) مدعی رحم نمی‌کند. (مقدمه دوم) نتیجه: «خدا رحم می‌کند» درس ۹ صفحه ۹۰ و ۹۱

۲۴۳. گزینه ۱ درست است.

متأسفانه بسیاری از انسان‌ها بیشتر تحت تأثیر عوامل روانی همچون تملق، ترس، تطمیع و مانند آن قرار می‌گیرند تا تحت تأثیر استدلال. بدین جهت لازم است به تأثیر عوامل روانی بر ذهن انسان و خطاهایی که ممکن است تحت تأثیر این عوامل پدید بیایند، توجه کنیم. درس ۱۰ صفحه ۱۰۷

۲۴۴. گزینه ۱ درست است.

فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهادهی‌ترین موضوعات جهان و انسان است و پاسخگوی عمیق‌ترین دغدغه‌های بشری است. به عبارت دیگر، فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می‌کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می‌آیند. سایر علوم نیز هر کدام به موضوعی خاص از میان موضوعات جهان و زندگی انسان می‌پردازند و بحث می‌کنند. درس ۱ صفحه ۹

۲۴۵. گزینه ۲ درست است.

هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ، عدالت، زیبایی و نظایر آن داریم که گاه با باورهای دیگران یکسان است و گاهی هم متفاوت. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آنها را قبول کرده باشیم. درس ۳ صفحه ۲۰

۲۴۶. گزینه ۳ درست است.

پارمنیدس معتقد است که حواس فقط همین مرتبه ظاهری جهان و هستی را نشان می‌دهد که بیانگر امور مختلف و متغیر است. (رد گزینه ۱) لازمه پذیرش تغییر و دگرگونی در کائنات، اعتقاد به ادراک حسی است. (رد گزینه ۲) تغییر شکل آب از حالت مایع به بخار و یا انجماد و تبدیل آن به یخ و باران از طریق ادراک حسی قابل فهم است. (رد گزینه ۴) درس ۴ صفحه ۳۱ تا ۳۳

۲۴۷. گزینه ۴ درست است.

راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و اگر از من به عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این خاطر بود که بگوید: داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند. کاوش و جستجوی من برای شناخت کسانی که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آنها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به غلط مرا «دانا» بنامند؛ در حالی که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آنجا حاضرند، گمان می‌کنند که آنچه را آنها نمی‌دانند، من می‌دانم؛ حال آن‌که دانای حقیقی فقط خداست. من پیر و ناتوان به دام مرگ افتادم؛ ولی مخالفان من، با همه چستی و چالاکی، در چنگال بدی گرفتار آمدند. درس ۵ صفحه ۴۰ و ۴۱

۲۴۸. گزینه ۱ درست است.

صدرالمتالهین پایه بحث‌های علمی - فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و کشف (شهود) و شرع (وحی و سنت) بنا نهاد و در راه کشف حقایق الهیات از مقدمات برهانی و مطالب کشفی (شهودی) و مواد قطعی (آنچه از قرآن و حدیث به دست می‌آید) دینی بهره برد. درس ۸ صفحه ۶۳

۲۴۹. گزینه ۱ درست است.

بدن بدون نفس، یک موجود مرده است. مقصود از «ناطق» بودن انسان هم صرفاً سخن گفتن او نیست. (رد گزینه ۳) در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. (رد گزینه ۲) با نطق محتوای استدلال را به دیگران منتقل می‌نماید. (رد گزینه ۴) درس ۹ صفحه ۷۲

۲۵۰. گزینه ۳ درست است.

فیلسوفان مسلمان و بخصوص فارابی، ابن سینا، خواجه نصیر، سهروردی، میرداماد، ملاصدرا، سبزواری و نیز بسیاری از فیلسوفان مسلمان دوره معاصر تأکید می‌کنند که نمی‌توان انسان را به یک موجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای وی ویژگی‌هایی متعالی و ارزشمند مانند آزادگی، کرامت انسانی، نوع‌دوستی و فضایی از این قبیل قائل شد. درس ۱۰ صفحه ۷۸

۲۵۱. گزینه ۱ درست است.

بنابراین دیدگاه، انسان از زمانی که دریافته نفع او در گرو نفع دیگران است، قواعد اخلاقی را ابداع کرده است. ابداع یعنی آنها را به وجود آورده است. کشف یعنی چیزی وجود داشته و حالا ما به وجود آن پی برده‌ایم. درس ۱۱ صفحه ۸۹

۲۵۲. گزینه ۲ درست است.

در عبارت «انسان موجود است»، مفهوم «وجود» از مفهوم «انسان» جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد. بنابراین، میان

«انسان» به عنوان یک «چیستی» و «وجود» رابطه ذاتی برقرار نیست؛ به همین سبب، انسان، می تواند موجود باشد و می تواند موجود نباشد. درس ۱ صفحه ۵

۲۵۳. گزینه ۲ درست است.

در حال حاضر، همه اشیا یی که موجودند، «واجب الوجود» هستند، اما به واسطه علت هایی که خارج از ماهیت آنها قرار دارند. به عبارت دیگر: اینها «واجب الوجود بالغیر» هستند. درس ۲ صفحه ۱۱

۲۵۴. گزینه ۳ درست است.

فلاسفه مسلمان اصل علیت را یک قاعده عقلی می دانند، اما عقلی بودن به معنای مادرزادی بودن نیست. (رد گزینه ۱) هیوم نظر تجربه گرایان را مبنی بر تجربی پذیر بودن رابطه علتی نمی پذیرد. (رد گزینه ۲) همه فلاسفه یافتن بسیاری از مصادیق علت و معلول را نیازمند آموزش و تجربه می دانند. (رد گزینه ۴) درس ۳ صفحه ۱۵ تا ۱۷

۲۵۵. گزینه ۴ درست است.

«به طور کلی هر جا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب ترین و بهترین نیز هست. (مقدمه دوم) حال در میان موجودات برخی خوب تر و بهتر از برخی دیگرند. (مقدمه اول) پس، حقیقتی هم که خوب ترین و بهترین است؛ وجود دارد که از همه برتر است و این، همان واقعیت الهی است. درس ۵ صفحه ۳۳

۲۵۶. گزینه ۲ درست است.

اگر سلسله علت ها بخواهد تا بی نهایت به عقب برگردد بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نیست؛ یعنی اصلاً چیزی پدید نمی آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. به بیان دیگر: اگر سلسله علت ها تا بی نهایت به عقب برگردد، به معنی آن است که باید بی نهایت موجود پدید بیاید تا نوبت به معلول پیشروی ما برسد و هیچگاه بی نهایت و چنین چیزی امکان پذیر نیست چون سلسله علت و معلول نمی تواند تا بی نهایت به عقب برگردد، پس، در ابتدای سلسله علت ها و معلول ها علتی وجود دارد که وجودش وابسته به دیگری نیست و وجود، برایش ضروری است، یعنی خودش واجب الوجود و «علت العلل» موجودات دیگر است. درس ۶ صفحه ۴۲ و ۴۳

۲۵۷. گزینه ۱ درست است.

انسان با عقل خود استدلال می کند و می تواند دریابد که چه چیزهایی هست و چه چیزهایی نیست و نیز می تواند بفهمد که کدام کار خوب است و باید انجام دهد و کدام کار بد است و نباید انجام دهد. در صورت سؤال به صرف کارکرد عقل اشاره شده نه لزوماً به باید ها و نبایدهای رفتار انسان. از این جهت فقط شامل عقل عملی نمی شود. (رد گزینه ۳) از طرفی چون به دستگاه ادراکی انسان مرتبط است شامل عقل به عنوان موجود برتر متعالی نمی گردد. (رد گزینه ۲ و ۴) درس ۷ صفحه ۵۳ و ۵۴

۲۵۸. گزینه ۴ درست است.

اولین مرحله عقل، عقل هیولائی نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد، (رد گزینه ۱) مانند نوزادی که تازه متولد شده است. در مرحله عقل بالملکه، عقل، درکی اولی از قضایای ضروری پیدا می کند. (رد گزینه ۲). سومین مرحله، عقل بالفعل نام دارد. در این مرحله، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و دانش هایی را کسب کرده است. (رد گزینه ۳) درس ۸ صفحه ۶۴

۲۵۹. گزینه ۴ درست است.

از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آنها می رساند. درس ۱۰ صفحه ۸۱

۲۶۰. گزینه ۳ درست است.

مطابق با دیدگاه ملاصدرا و عرفا، هستی یک حقیقت و یک واحد حقیقی بیش نیست. (رد گزینه ۲) آنچه از کثرت در جهان مشاهده می کنیم، به معنای وجودهای مختلف و متکثر نیست، (رد گزینه ۱ و ۴) بلکه معنای دیگری دارد. آنان می گفتند نسبت حقیقت وجود به این کثرت هایی که می بینیم، مانند نسبت آب دریا به امواج است. این امواج فراوان چیزی جز همان آب نیستند که این گونه چین و شکن پیدا کرده و خود را بر صخره ها می کوبد. درخت و انسان و خورشید و جمله این امور گوناگون، از خود هویتی و وجودی ندارند، صرفاً آن آب و سایه های آن حقیقت اند. درس ۱۱ صفحه ۹۴

روان‌شناسی

۲۶۱. گزینه ۳ درست است.
موفقیت در رسیدن به پیش‌بینی و کنترل یک پدیده، به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد نظر بستگی دارد.
۲۶۲. گزینه ۱ درست است.
فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد.
۲۶۳. گزینه ۴ درست است.
ریش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد. عوامل محیطی نیز می‌تواند تا حدودی بر ریش یا پختگی تأثیر بگذارد.
۲۶۴. گزینه ۱ درست است.
بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. در این بازی‌ها کودکان علاقه‌مندند در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی کنند.
۲۶۵. گزینه ۴ درست است.
رشد دستگاه تولیدمثل، تغییر اساسی دوره نوجوانی است که با بلوغ جنسی رخ می‌دهد.
۲۶۶. گزینه ۲ درست است.
عبارت «فقط به مصالح خودم اهمیت می‌دهم و مسائل دیگران به من مربوط نیست» مربوط به رشد درک اخلاقی است.
۲۶۷. گزینه ۱ درست است.
برآورد دقیق حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف مورد نظر بستگی دارد.
۲۶۸. گزینه ۳ درست است.
پیدا کردن محرک هدف، تابع تعداد عوامل انحرافی و ویژگی منحصر به فرد آن هدف است.
۲۶۹. گزینه ۱ درست است.
کل، علاوه بر مجموع اجزاء، شامل روابط بین اجزاء هم می‌شود که از جمع اجزاء به دست نمی‌آید.
۲۷۰. گزینه ۴ درست است.
حافظه ابزاری برای گذر از شناخت پایه (مثل توجه و ادراک) و ورود به شناخت عالی، یعنی تفکر است.
۲۷۱. گزینه ۲ درست است.
در پدیده نوک زبانی، فرد می‌گوید من پاسخ این سؤال را می‌دانم، ولی نمی‌توانم بگویم.
۲۷۲. گزینه ۱ درست است.
حافظه کاری، علاوه بر ذخیره سازی کوتاه مدت، کمک خوبی برای اجرای وظایف و تکالیف است.
۲۷۳. گزینه ۳ درست است.
در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است: اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی می‌شود.
۲۷۴. گزینه ۴ درست است.
تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال گویند. کسی که دوچرخه سواری می‌داند، موتورسواری را زودتر یاد می‌گیرد. در این مثال، تجربه گذشته فرد، یادگیری جدید را آسان کرده است.
۲۷۵. گزینه ۲ درست است.
در حل مسئله، عبارت، فقط این راه مرا به هدف می‌رساند مطرح می‌شود.
۲۷۶. گزینه ۲ درست است.
موانع تصمیم‌گیری:

سوگیری تأیید

اعتماد افراطی

کوچک شمردن خود

کنترل نکردن هیجانات

۲۷۷. گزینه ۴ درست است.

هدف، هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.

۲۷۸. گزینه ۳ درست است.

ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

۲۷۹. گزینه ۱ درست است.

در روان‌شناسی سلامت، اعتقاد بر این است که بیماری یا سلامت دو جنبه جداگانه نیستند، بلکه از سلامت کامل تا مرگ، یک پیوستار وجود دارد که هر یک از ما بر روی یکی از نقاط پیوستار جای می‌گیریم.

۲۸۰. گزینه ۳ درست است.

فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود.